

Miia Hämäläinen

INNOVAATIOISTA YRITTÄJÄKSI

Mitkä tekijät ovat vaikuttaneet sairaanhoitajien
yrittäjyyden aloittamiseen ?

Opinnäytetyö

Sosiaali- ja terveystieteiden ylempi ammattikorkeakoulututkinto

Mielenterveyshoitotyön koulutus (ylempi AMK)

2024

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tutkintonimike	Terveystenhoitaja (ylempi AMK)
Tekijä/Tekijät	Miia Hämäläinen
Työn nimi	Innovaatioista yrittäjäksi Mitkä tekijät ovat vaikuttaneet sairaanhoitajien yrittäjyyden aloittamiseen?
Toimeksiantaja	Lipertek Oy, yritysneuvonta
Vuosi	2024
Sivut	49 sivua, liitteitä 9 sivua
Työn ohjaaja(t)	Joonas Lahelma ja Jaana Karppanen

TIIVISTELMÄ

Sairaanhoitajilla on tärkeä rooli kansanterveyden edistämässä WHO:n Euroopan alueella. He ovat keskeisiä toimijoita vaikuttavien ja turvallisten terveydenhuollon palveluiden tarjoamisessa. Tulevaisuudessa sairaanhoitajayrittäjyys nousee entistä vahvemmin vaihtoehdoksi perinteisen työllistymisen rinnalle, tarjoaa mahdollisuuden hoitotyön toteuttamiseen innovatiivisten liiketoimintamallien avulla.

Sairaanhoitajayrittäjät voivat tuoda alalle uusia näkökulmia ja ratkaisuja esimerkiksi kehittämällä digitaalisia terveystalvueluita sekä tarjoamalla kotiin vietäviä palveluja. He voivat myös toimia kouluttajina ja asiantuntijoina omalla erityisallallaan. Sairaanhoitajayrittäjyys voi olla keskeinen tekijä vastattaessa muuttuviin terveydenhuollon tarpeisiin ja luotaessa uudenlaista lisäarvoa alalle. Sairaanhoitajayrittäjyys edustaa innovatiivista terveydenhuollon ammatilaisista, joka on valmis kohtaamaan tulevaisuuden haasteet ja tarjoamaan entistä vaikuttavampia palveluita asiakkaille.

Tässä opinnäytetyössä tarkasteltiin niitä tekijöitä, jotka ovat vaikuttaneet sairaanhoitajien päätökseen aloittaa yrittäjyys. Opinnäytetyön aineisto kerättiin sähköisellä Webropol-kyselyllä, johon vastasi kuusi sairaanhoitajayrittäjää. Opinnäytetyö on laadullinen tutkimus ja kerätty aineisto analysoitiin induktiivisella sisällönanalyysillä.

Sairaanhoitajien yrittäjyyden aloittamiseen vaikuttivat useat tekijät, kuten työkokemus, ammatillinen autonomia, uran tavoitteet, työhyvinvointi ja innovaatiomahdollisuudet yrittäjyydessä. Lisäksi eettiset periaatteet ja arvot vaikuttivat päätökseen lähteä toteuttamaan arvostamaansa sairaanhoitajan työtä omien arvojen mukaisesti yrittäjänä.

Opinnäytetyön tulokset antavat arvokasta tietoa ja näkemystä terveydenhuollon ammattikunnalle ja hoitotieteelle. Opinnäytetyössä saatiin vastaus tutkimuskysymykseen ja tuotiin esiin keskeiset tekijät, jotka vaikuttivat sairaanhoitajien päätökseen ryhtyä yrittäjäksi. Tämä syventää ymmärrystä sairaanhoitajan uran vaihtoehdoista ja avaa keskustelua erilaisista työskentelymahdollisuuksista.

Asiasanat: yrittäjyys, sairaanhoitajayrittäjä, muutos, työhyvinvointi

Degree title	Master of health care
Author (authors)	Miia Hämäläinen
Thesis title	From innovations to entrepreneurs What factors have influenced nurses starting entrepreneurship?
Commissioned by	Lipertek Oy, yritysneuvonta
Time	2024
Pages	49 pages, 9 pages of appendices
Supervisor	Joonas Lahelma and Jaana Karppanen

ABSTRACT

Nurses play an important role in promoting public health in WHO's European region. They are key players in providing effective and safe healthcare services. In the future, nurse entrepreneurship will become an even stronger alternative to traditional employment, offering the opportunity to implement nursing through innovative business models.

Nurse entrepreneurs can bring new perspectives and solutions to the industry, for example, by developing digital health services, providing home-delivered services. They can also act as trainers and experts in their own specific field. Nurse entrepreneurship can be a key factor in responding to changing healthcare needs and creating new added value for the industry. Nursing entrepreneurship represents an innovative and health care professional ready to face the challenges of the future and provide even more impressive services to customers.

This thesis looked at the factors that have influenced nurses' decision to start entrepreneurship. The material for the thesis was collected using an electronic Webropol questionnaire, which was answered by six nursing entrepreneurs. The thesis is qualitative research, and the collected material was analyzed with inductive content analysis.

The start of entrepreneurship among nurses was influenced by several factors, such as work experience, professional autonomy, career goals, well-being at work, innovation opportunities in entrepreneurship. In addition, ethical principles and values influenced the decision to start implementing the nurse's work that he/she valued in accordance with his/her own values as an entrepreneur.

The results of the thesis provide valuable information and insight for the healthcare profession and nursing science. The thesis received a response to the research question, highlighting the key factors that influenced nurses' decisions to become entrepreneurs. This deepens your understanding of the options for a career as a nurse and opens up discussion of different working opportunities.

Keywords: entrepreneurship, nursing entrepreneur, change, well-being at work

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	KESKEISET KÄSITTEET	7
2.1	Yrittäjyys	7
2.2	Sairaanhoitajayrittäjä	8
2.3	Muutos.....	9
2.4	Työhyvinvointi.....	10
3	TOIMEKSIANTAJAN KUVAUS.....	11
4	KIRJALLISUUSKATSAUS.....	11
4.1	Tiedonhaku.....	11
4.2	Kirjallisuuskatsauksen tulokset.....	14
5	OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS, TAVOITE JA TUTKIMUSKYSYMYS.....	18
6	TUTKIMUSMENETELMÄT	18
6.1	Aineiston keruu.....	19
6.2	Aineiston analysointi	21
7	OPINNÄYTETYÖN TULOKSET	23
7.1	Merkitykselliset kokemukset hoitotyöstä	26
7.1.1	Ammatillinen autonomia.....	26
7.1.2	Tyytymättömyys aikaisempaan työhön	27
7.2	Tulevaisuuden ennakointi	28
7.2.1	Ammatti-identiteetin kehitysprosessi.....	29
7.2.2	Työhyvinvointi	30
7.2.3	Innovatiiviset mahdollisuudet	31
7.3	Arvokonfliktit	32
7.3.1	Työympäristö ei täytä eettisiä periaatteita.....	33
7.3.2	Eriävät arvot.....	33
8	POHDINTA.....	33
8.1	Tulosten tarkastelua	34

8.2	Tutkimuksen eettisyys	37
8.3	Tutkimuksen luotettavuus	39
8.4	Johtopäätökset	40
8.5	Jatkotutkimushaasteet	42
LÄHTEET		44

LIITTEET

Liite 1. Tutkimustaulukko

Liite 2. Tutkimustiedote tiedonantajille

Liite 3. Opinnäytetyön kyselylomake

1 JOHDANTO

Mikä saa terveydenhuollon ammattilaisen, joka on tottunut työskentelemään perinteisessä terveydenhuoltojärjestelmässä, lähtemään rohkeasti uudelle urapolulle?

Sairaanhoitajayrittäjyys kätkee sisäänsä tarinoita rohkeudesta, innostuksesta ja halusta vaikuttaa terveydenhuoltoalan kehitykseen. Se on enemmän kuin ammatin harjoittamista, se on mahdollisuus muuttaa ja uudistaa alaa omilla ehdoillaan. Tämä opinnäytetyö kutsuu tutustumaan syvälliseen kuvaukseen niistä tekijöistä, jotka vaikuttivat sairaanhoitajien yrittäjyyden aloittamiseen. Tämän opinnäytetyön tavoitteena on kannustaa terveydenhuoltoalan ammattilaisia harkitsemaan rohkeasti yrittäjyyttä vaihtoehtona perinteiselle sairaanhoitajan uralle. Tässä opinnäytetyössä yrittäjällä tarkoitetaan sairaanhoitajakoulutuksen saanutta henkilöä (sairaanhoitaja, terveydenhoitaja, kättilö ja ensihoitaja Amk), joka omistaa yrityksen, on jo ryhtynyt yrittäjäksi tai suunnittelee ryhtyvänsä yrittäjäksi.

Palkkatyötä tekevien sairaanhoitajien asenteet perinteisen sairaanhoitajan työn jatkamiseen ovat muuttuneet (Hahtela ym. 2022). Monet sairaanhoitajat harkitsevat yrittäjyyttä urakehityksen mahdollisuutena (Sankelo 2022). Hoitotieteellistä tutkimusta ja ajankohtaista tietoa sairaanhoitajien yrittäjyydestä tarvitaan (Vento 2018; Wilson ym. 2012). Tulevaisuudessa sairaanhoitajilla tulee olemaan mahdollisuus työllistää itse itsensä, tehdä työtä haluamallaan tavalla (Wall 2013). Nykyiset trendit ja kehityskulut terveydenhuollossa, kuten digitalisaatio, etätyömahdollisuudet ja terveystalvaiden yksilöllistyminen, luovat uusia mahdollisuuksia innovaatioille ja yrittäjyydelle (Jakobsen 2021).

Opinnäytetyön aihevalintaan on vaikuttanut oma kiinnostukseni sairaanhoitajayrittäjyyttä kohtaan. Minua kiinnostaa edistää sairaanhoitajayrittäjien verkostoitumista ja osallistua yrittäjyhteisön kehittämiseen. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata ne tekijät, jotka vaikuttivat sairaanhoitajien päätökseen aloittaa yrittäjyys.

2 KESKEISET KÄSITTEET

Tämän opinnäytetyön keskeiset käsitteet liittyvät olennaisesti opinnäytteen tutkimuskysymykseen. Yrittäjyys -käsite korostuu, kun sairaanhoitaja siirtyy perinteisestä työntekijäroolista itsenäiseksi yrittäjäksi. Sairaanhoitajayrittäjä kuvastaa yksilön roolia yrittäjänä terveydenhuollossa. Muutoksen käsite korostaa sekä perinteisen sairaanhoitajan työn että toimintaympäristön rakenteiden muutosta. Työhyvinvointi -käsite liittyy olennaisesti siihen, miksi sairaanhoitaja haluaa ryhtyä yrittäjäksi.

2.1 Yrittäjyys

Yrittäjyys on käsitteenä monipuolinen ilmiö, ja siitä on olemassa useita määritelmiä. Yrittäjyyttä voidaan tarkastella yrittäjyyteen liitettävänä asioina, tai se voidaan jakaa erilaisiin segmentteihin. Kyrö (1997) jakaa yrittäjyyden oma-aloitteiseen, sisäiseen tai ulkoiseen. Oma-aloitteinen yrittäjyys korostaa asennetta, toimintatapaa kaikilla elämän osa-alueilla. Sisäinen yrittäjyys on yrittäjämäistä toimintaa. Kyse on suhtautumisesta ja asenteesta työn tekemiseen. Se näkyy palveluiden ja prosessien kehittämisenä, sitoutumisena ja innovatiivisuutena. Ulkoinen yrittäjyys tarkoittaa toimintaa itsenäisenä yrittäjänä. Siihen liitetään liiketoiminnan suunnittelu, markkinointi, talouden suunnittelu ja johtaminen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön (2017, 3) mukaan yrittäjyys on mahdollisuuksia toteuttaa itseään ja omaa liikeidea. Samalla siihen liittyvät luovuus, innovaatiokyky, riskien hallinta ja vastuullisuus. Se on toimintakykyä, joka tuottaa kannattavaa, kulttuurista, sosiaalista tai yhteiskunnallista pääomaa.

Sairaanhoitajayrittäjyys on vielä melko tuntematon käsitteenä sosiaali- ja terveysalalla (Arnaert ym. 2018; Salminen ym. 2012). Lainsäädäntö asettaa vaatimukset potilasturvallisuudelle jne. Sosiaali- ja terveysministeriö 2021, 10). Sairaanhoitajayrittäjyyteen liittyvät myös vahva eettinen sitoutuminen ja ammatilliset vaatimukset. Yrittäjyys on prosessi, jossa yksilö tarttuu yrittäjyyden mahdollisuuksiin, taustavoimana arvot (Neergård 2022).

2.2 Sairaanhoidajayrittäjä

Yrittäjyys liitetään yrittäjään. Yrittäjä on henkilö, joka perustaa oman yrityksen yksin tai yhdessä muiden henkilöiden kanssa. (Kainlauri 2007, 27.) Sairaanhoidajayrittäjä on rekisteröity sairaanhoitaja, joka tavoittelee yrittäjämahdollisuuden kautta luoda uutta ja hyvinvoipaa arvoa (Neergård 2022; Wilson ym. 2012).

Suomessa sairaanhoitajan ammattia voi harjoittaa sairaanhoitajatutkinnon suorittanut henkilö. Ammatinharjoittamisoikeuden saaneella sairaanhoitajalla on lupa työskennellä sairaanhoidajayrittäjänä (Laki terveydenhuollon ammattihenkilöstä 28.6.1994 /559, 2. §.) Suomessa terveyden- ja sairaanhoito on tarkasti säänneltyä ja valvottua potilasturvallisuuden varmistamiseksi (Sosiaali- ja terveysministeriö 2024, 6). Uusi laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (14.4.2023/ 741, luku 3) määrää, että sosiaali- ja terveystalvelujen tarjoaminen vaatii rekisteröitymistä palveluntuottajaksi. Sairaanhoidajayrittäjän on suoritettava tämä rekisteröinti ennen toiminnan aloittamista. Palveluntuottajarekisteröinti antaa yleisen oikeuden toimia sosiaali- ja terveystalvelujen tarjoajana (Aluehallintovirasto s.a.). Sosiaali- ja terveydenhuollon laillisuusvalvontaviranomaisina toimivat sosiaali- ja terveystalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot (Valvira & Aluehallintovirasto s.a.).

Sairaanhoidajayrittäjä voi tarjota sairaanhoitajan vastaanottopalveluita, hoivapalvelua ja kotisairaanhoidoa sekä tuottaa koulutus- ja konsultointipalveluja. Sairaanhoidajayrittäjä voi toimia palveluntuottajana yksityisenä henkilönä tai osana yhtiötä (Oy, Ay, Ky), osuuskuntaa, säätiötä tai yhdistystä. Tarjota ympärivuorokautisia sosiaalipalveluja tai yksityisiä terveydenhuollon palveluja asiakkaiden hyvinvoinnin tukemiseksi. (Laki terveydenhuollon ammattilaisista 2. §). Terveystalvelun tuottajalla on oltava potilasvakuutuslain (22.8.2019/ 948, 6. §) mukainen vakuutus, jolla turvataan potilaiden oikeudet ja hyvinvointi. Sairaanhoidajayrittäjän on noudatettava lakia potilaan asemasta ja oikeuksista (17.8.1992/785, 2. §). Asiakas- ja potilasasiakirjojen käsittelemisessä on noudatettava lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (14.4.2023/ 703). Asiakastietolaki kattaa säädökset tietosuojasta, salassapi-

dosta, tiedon saantioikeuksista, asiakas- ja potilasasiakirjoista ja valtakunnallisista tietojärjestelmistä sekä niiden ohjauksen (Sosiaali- ja terveysministeriö 2023).

2.3 Muutos

Sitran (s.a.) mukaan muutos tarkoittaa jonkin perinteisen toimintamallin ja rakenteiden päättymistä tai yhtäaikaista muutosta. Muutoksen avulla parannetaan kestävän kehityksen edellytyksiä ja turvataan ihmisten hyvinvointia tulevaisuudessa. Muutos on kokonaisvaltainen prosessi, joka vaikuttaa eri tasoilla ja edellyttää monipuolisia toimenpiteitä ja kehityskulkua (Kotter 2009, 11).

Muutoksen näkeminen mahdollisuutena uusille mahdollisuuksille on yksilöllistä. Toisille se merkitsee innostavaa tilaisuutta, kun toisille se saattaa aiheuttaa uhkaa. On tärkeää huomata, että muutokset voivat vaikuttaa merkittävästi sairaanhoitajien terveyteen ja hyvinvointiin. (Työterveyslaitos s.a.)

Sairaanhoitajayrittäjät työskentelevät toimintaympäristössä, jossa tapahtuu muutosta, uudistumista ja kehitystä. Toimintaympäristöä muokkaavat monet globaalit megatrendit, kuten digitalisaatio, teknologian kehitys sekä terveyden ja hyvinvoinnin korostuminen. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2018, 12–13; Kokkinen ym. 2023, 94–96.) Yhä useammasta potilaasta on tullut hoitopalvelujen kuluttaja eli asiakas. Julkisen terveydenhuollon muutokset ja terveystalvelujen yksityistäminen ovat muuttaneet perinteistä hoito- ja palvelukulttuuria. (Tevameri 2020, 17; Soila & Kaarakainen 2018.) Globaalit muutokset lisäävät ennakoimattomuutta ja korostavat tarvetta muutosvalmiuteen. Tämä koskee myös terveydenhuollon lainsäädännön ja valvonnan muutoksia. Sairaanhoitajayrittäjille tämä asettaa lisähaastetta ja korostaa tarvetta sopeutua ja kehittyä ammatillisesti muuttuvassa toimintaympäristössä. (Valvira 2023, 6; Sosiaali- ja terveysministeriö 2010.)

Tämä evoluutio vaatii sairaanhoitajilta vahvempaa ja vaikuttavampaa hoitotyön osaamista sekä kykyä jatkuvan oppimisen ja uuden omaksumiseen. Tulevaisuudessa työuraan sisältyy muitakin näkökulmia, kuten perhe. Eläkeläisten suhteellinen osuus väestössä kasvaa, mikä vaikuttaa hoitotarpeeseen.

Työikäisten vastuu läheisten huolenpidosta on kasvava trendi, jolla on vaikutusta työn tekemiseen. (Kokkinen ym. 2023, 95–96; Opetusministeriö 2006,7,11.)

Yrittäjyyden kasvu sosiaali- ja terveysalalla on globaali ilmiö, ja vastaava trendi näkyy muissakin maissa. Tämä selittyy sillä, että väestö ikääntyy ja palveluiden tarve kasvaa, mikä tarkoittaa hoivayritysten lisääntymistä. Positiiviset tulevaisuuden näkymät luovat hyviä kasvumahdollisuuksia jo toiminnassa oleville yrityksille ja yrittäjille. (Wilson ym. 2012; Metsämuuronen 2020, 163–171.)

Sairaanhoitajayrittäjä, yritys ja toimintaympäristö ovat keskenään jatkuvassa vuorovaikutussuhteessa. Toimintaympäristön muuttuessa yrittäjältä edellytetään monipuolista osaamista, tarkempaa seurantaa ympäristöolosuhteiden muutoksiin ja reagoimista niihin yhä nopeammin. Yrityksen menestymiseen vaikuttaa se, kuinka hyvin yritys kykenee toimimaan muuttuvissa ja epävarmoissa olosuhteissa. (Kainlauri 2007, 45–53.)

2.4 Työhyvinvointi

Käsitteenä työhyvinvointi tarkoittaa työelämän laatua, työkykyä, työtyytyväisyyttä ja huomioi turvallisuus- ja terveystekijät. (Manka & Manka 2016, 75.) Työhyvinvointi syntyy työn arjessa ja on osa henkilöstöä, työyhteisöä, työympäristöä, työprosesseja ja johtamista (Aura ym. 2014). Työhyvinvointi toteutuu, kun työ on palkitsevaa, terveellistä ja turvallista. Työssä tulee korostua mielekkäisyys ja elämänhallinnan mahdollisuus. Hyvällä työkyvyllä on vaikutusta työhyvinvointiin ja työssä selviytymiseen, johon vaikuttavat myös keskeisesti terveys, toimintakyky, osaaminen, arvot, asenteet ja motivaatio. Työntekijälle on tärkeää, että työnkuva vastaa omaa osaamista ja työnjohto on sujuvaa. (Sosiaali- ja terveysministeriö s.a; Puttonen ym. 2016.) Työkyvyn hallinta on osa tätä kokonaisuutta. se merkitsee, että henkilöllä itsellään on ensisijainen vastuu oman työkykynsä ylläpitämisessä. Työnantaja ja yhteiskunta voivat tarjota tukea tähän pyrkimykseen.(Aura ym. 2014.) Työturvallisuuslaki (23.8.2002/738, 1. §.) luo selkeän velvollisuuden huolehtia työntekijöiden terveydestä ja turvallisuudesta työympäristössä, edistäen siten kokonaisvaltaista työhyvinvointia.

Sairaanhoitajien kokemana työhyvinvointi, työtyytyväisyys vaikuttaa työuraan ja työvalintoihin. Sairaanhoitajien työhyvinvointi on sidoksissa ammattietiikkaan, työympäristöön, hoidon laatuun, johtamiseen, palkkaukseen ja arvostukseen. Lisäksi ammatillisen autonomian puute, liiallinen työmäärä, henkilöstöresurssien riittämättömyys heikentävät työhyvinvointia ja vaikuttavat negatiivisesti sairaanhoitajan työssä jaksamiseen. Joustamattomuus vapaa-ajan ja työn välillä sekä rajalliset mahdollisuudet uralla etenemiseen vaikuttavat haitallisesti työhyvinvointiin. (Hotus 2020; Hahtela 2023;43.)

3 TOIMEKSIANTAJAN KUVAUS

Tämän opinnäytetyön toimeksiantaja on Lipertek Oy, joka on Liperin kunnan elinkeinoyhtiö. Sen tehtäviin kuuluvat yritysneuvonta, yritysten kehittäminen ja verkostoitumisen edistäminen. Lipertek Oy on paikallinen toimija ja näin ollen luonnollinen yhteistyökumppani tämän opinnäytetyön toteuttamisessa, jossa keskityttiin sairaanhoitajayrittäjyyteen.

Yritysneuvonta tarjoaa neuvontaa yrityksen perustamiseen liittyvissä kysymyksissä muun muassa rahoituksen, verkostojen rakentamisen, koulutuksen ja valmennuksen osalta. (Lipertek s.a.)

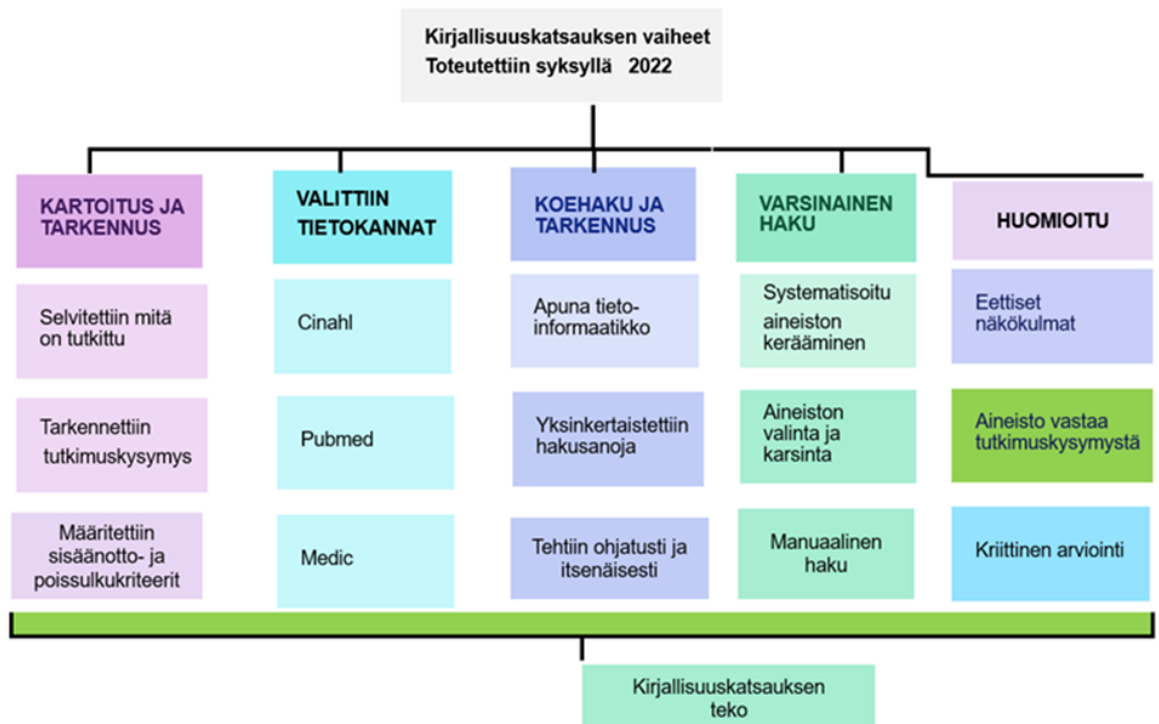
4 KIRJALLISUUSKATSAUS

4.1 Tiedonhaku

Kirjallisuuskatsauksen tarkoitus on koota tutkimusaiheesta olemassa olevaa tietoa, analysoida aiempaa tutkimustietoa ja muodostaa synteesi tutkittavasta ilmiöstä (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2009, 69–70). Tämän opinnäytetyön kirjallisuuskatsaus on tehty yksin käyttäen systematisoitua menetelmää. Tämä on menetelmä, joka tavoittelee systemaattisen kirjallisuuskatsauksen ominaispiirteitä, mutta sen päämääränä ei välttämättä ole kattaa kaikkea saatavilla olevaa tutkimustietoa. (Stolt ym. 2016, 14, 37.) Tässä opinnäytetyössä tällä menetelmällä saatiin luotua tiivis kuvaus siitä, mitkä tekijät ovat vaikuttaneet sairaanhoitajien yritystoiminnan aloittamiseen, perustuen tutkittuun tietoon (Stolt ym. 2016, 37).

Tiedonhaussa pyritään systemaattisuuden avulla asettamaan kriteerit, jotka liisäävät opinnäytetyön tieteellistä uskottavuutta. Tiedonhaussa korostuvat selkeä dokumentointi ja avoimesti perustellut päätökset. Ennen tiedon haun toteutusta on olennaista suunnitella systematisoitu tiedonhaku huolellisesti, määrittellä hakusanat, niiden yhdistelmät ja käytettävät tietokannat. (Whittemore & Knafel 2005, 549; Salminen 2011, 9–10.)

Tässä opinnäytetyössä ennen tiedonhakuja kartoitettiin mahdollisimman laajasti aiempi tutkimustieto ja millaista tietoa on saatavilla. Opinnäytetyön tarkoitusta ja tavoitetta selkeytettiin samoin kuin käytettäviä tietokantoja. Samanaikaisesti tarkennettiin tutkimuskysymystä, jolloin siihen saatiin lisää tarkkuutta ja selkeyttä. Näiden valmisteluiden avulla luotiin vankka pohja systematisoidulle tiedonhauulle ja taattiin luotettavuus ja toistettavuus. Tutkimuseettiset periaatteet on huomioitu tutkimuksen suunnittelusta lähtien, mukaan lukien aihe ja tutkimuskysymyksen valinta. (Hirsjärvi ym. 2009, 110–111; Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023). Kirjallisuuskatsauksen vaiheet on kuvattu kuvassa 1.

Kuva 1. Kirjallisuuskatsauksen vaiheet mukailien Finkin (2010, 5) mallia

Tämän opinnäytetyön tiedonhaku suoritettiin kolmesta tietokannasta PubMed, CINAHL ja MEDIC. Systematisoidun haun lisäksi hyödynnettiin manuaalista

tiedon hakua. (Salminen 2014, 42.)Tiedonhaku toteutettiin syksyllä 2022. Joulukuussa 2023 tehtiin tarkistuskierrös tehtyihin hakutuloksiin ja päivitettiin muutamia manuaalisia lähteitä uusimpiin tietoihin. Opinnäytetyön aineiston valintaa ohjasi tutkimuskysymys ja selkeät sisäänotto ja poissulkukriteerit. Tämä tarkensi tiedonhakua ja mahdollisti keskittymistä olennaisiin ja ajankohtaisiin lähteisiin, jotka parhaiten vastasivat tutkimuskysymystä. (Stolt ym. 2016, 37.)

Tämän opinnäytetyön tiedon haku rajattiin julkaisuajan, aineistotyyppin, kielen, aiheen eli tutkimuskysymyksen mukaan ja tiedonhaku rajattiin kattamaan vain maksuttomat aineistot, jotka ilmenevät taulukosta 1.

Taulukko 1. Tiedonhaun sisäänotto - ja poissulkukriteerit.

SISÄÄNOTTOKRITEERIT	POISSULKUKRITEERIT
Julkaisuvuosi 2012- 2022	Julkaistu ennen vuotta 2012
Julkaisukieli suomi tai englanti	Julkaisukieli muu kuin suomi tai englanti
Aineisto on saatavilla maksuttomasti	Aineisto on maksullinen
Koskee sairaanhoitajayrittäjyyttä	Koskee muuta yrittäjyyttä
Julkaistu tieteellisesti vertaisarvioidussa lehdessä tai muu vertaisarvioitu artikkeli	Katsausartikkelit, pro gradut, opinnäytetyöt ja oppaat

Aineiston haussa käytettiin apuna tietoasiantuntijan apua. Tiedonhaussa tehtiin ensin koehakuja ohjauksen yhteydessä ja itsenäisesti. Koehakuvaiheessa löydettiin runsaasti aineistoa, joka ei suoranaisesti vastannut asetettuun tutkimuskysymykseen. Tämän takia yksinkertaistettiin hakuehtoja ja hakusanoja. (Kananen 2014, 33.) Varsinaisessa tiedonhaussa englanninkielisinä hakusanoina käytettiin entrepreneur* and nurs* (Pubmed ja Cinahl) ja Cinahlin toisessa haussa entrepreneur and nurs* and self employ* sekä suomeksi yrittäjä or hoivayrit* and sairaanhoi*or sairaanhoitaja and yrittäjä (Medic). MeSH-asiasanasto ei tuottanut lisähyötyä tiedon hakuun. Tietokantakohtaiset hakukriteerit ja yhteenveto hakutuloksista on kuvattu taulukossa 2.

Taulukko 2. Tiedonhakutaulukko

TIETOKANTA	HAKUSANAT	RAJAUKSET	HAKUTULOS	VALUTTU OTSIKON PERUSTEELLA	VALITTU ABSTRAKTIN PERUSTEELLA	VALUTTU KOKOTEKSTIN PERUSTEELLA
CINAHL	entrepreneur* and nurs* entrepreneur* and nurs* and self employ*	2012-2022 vain englannin ja suomen kieli vain ilmaiset vain sairaanhoitajayrittäjyys vertaisarvioidut	334 8	43 4	12 3	6 1
PUBMED	entrepreneur and nurs*	2012-2022 vain englannin ja suomen kieli vain ilmaiset vain sairaanhoitajayrittäjyys vertaisarvioidut	43	43	4	1
MEDIC	hoivayrit*yritystoi* yri*yrittäj* or sairaanhoitaja and yrittäjä	2012-2022 vain englannin ja suomenkieli vain ilmaiset vain sairaanhoitajayrittäjyys vertaisarvioidut	108	4	0	0
Yhteensä			493	94	19	8

Tiedonhaku tuotti 493 artikkelia. Näistä artikkeleista valittiin otsikoiden perusteella 94, jotka vastasivat suoraan ennalta määriteltyihin sisäänotto- ja pois-sulkukriteereihin sekä tutkimuskysymykseen. Ensimmäisen vaiheen valitut artikkelit käytiin läpi lukemalla niiden tiivistelmät ja arvioimalla ne uudelleen kriteerien perusteella. Tämän seulan läpäisi 19 artikkelia, joista luettiin koko teksti ja sen perusteella valittiin 8 artikkelia. Tietokantahaussa havaittiin päällekkäisiä tuloksia, kun samoja artikkeleita esiintyi useissa tietokannoissa. Artikkelit valittiin vain yhdestä tietokannasta ja muut löydökset hylättiin. Manuaalisen haun tuloksena saatiin mukaan 7 relevanttia artikkelia. Opinnäytetyön kirjallisuuskatsaukseen otettiin mukaan yhteensä 15 artikkelia, ja ne on kuvattu tarkemmin tutkimustaulukossa (LIITE 1).

4.2 Kirjallisuuskatsauksen tulokset

Sairaanhoitajayrittäjien kokemuksista on rajallisesti tutkimustietoa, ja sairaanhoitajayrittäjyyden ilmiöstä puuttuu selkeä kokonaiskuva (Arnaert ym. 2018; Jakobsen ym. 2021; Wilson 2012). Aiemmin on tutkittu sairaanhoitajayrittäjien hyvinvointia, naisyrittäjyyttä, sisäistä ja ulkoista yrittäjyyttä, koulutustarpeita sekä hoivayrittäjyyden kehittymistä (Hasanen 2013). Sairaanhoitajayrittäjille

sekä liiketoiminnan kehittämistä kiinnostuneille on saatavilla monipuolisia oppaita ja palveluita (Yrittäjät s.a.).

Vuosikymmenten varrella sairaanhoitajien asenteet työtä kohtaan ovat muuttuneet. Nykyään työn eettisyys ja merkityksellisyys nousevat keskeisiksi arvoiksi työelämässä. (Hahtela 2023, 43; Pentikäinen 2014; Neergård 2022; Hasanen 2013.) Mikäli työnantajan arvot eivät vastaa työntekijän omaa arvomaailmaa, on nykyisessä työllisyystilanteessa helppoa vaihtaa työpaikkaa (Hasanen 2013; Nurmenniemi 2012; Sankelo 2022). Sairaanhoitajan työ koetaan monipuoliseksi ja merkittäväksi, mutta pitkäaikainen sitoutuminen samaan työnantajaan ei ole enää automaatio. Sairaanhoitajat etsivät työtä, joka vastaa heidän työviihtyvyyteensä ja täyttää työlle asetetut vaatimukset. (Hahtela 2013; Pentikäinen 2014.)

Sairaanhoitajana olemiseen liittyy odotettua käyttäytymistä, kuten velvollisuus, hiljaisuus, nöyryys ja riskien välttäminen (Neergård 2021). Terveystieteiden perinteiset hierarkkiset rakenteet ja käyttäytymisnormit kertovat tarinan siitä, mitä sairaanhoitaja voi tehdä tai ei, eikä siihen liity yrittäjyyttä (Neergård 2020). Hasanen (2013) on väitöskirjassaan *Hoiva, yrittäjyys ja kerronnan keinot* tutkinut hoiva-alan ja yrittäjyyden yhdistämiseen liittyvää ristiriitaisuutta. Feminininen hoiva-ala ja siihen liittyvä kutsumus sekä voittoa tavoitteleva yrittäjyys ja businessajattelu ovat yhdistelmä, joka herättää ristiriitaisia tunteita. Analyysin tuloksena hoivayrittäjät perustivat yrityksiä tarjotakseen laadukasta palvelua ja kokevat yrittäjyyden olevan keskeinen keino tämän päämäärän saavuttamiseen. Yrittäjyys sai alkunsa, kun haluttiin turvata oma toimeentulo, mieluisa ja monipuolinen työ. Yrittäjyys koettiin ihanteena, vaikka siihen liittyi muutospaineita. Yrittäjyys tarjosi mahdollisuuden siirtyä pois julkisen sektorin toimintakulttuurista.

Vennon (2018) tekemän tutkimuksen perusteella yrittäjäksi ryhtyminen ilmentää vapautta ja vapautumista epätyytyvästä palkkatyöstä. Yrittäjänä toimiessaan sairaanhoitaja voi toteuttaa hoitotyötä ja tehdä päätöksiä omien arvojensa mukaan. Yrittäjänä saa vapauden muodostaa moraalisen palveluidentiteetin, jossa asiakkaiden tarpeet ohjaavat yritystoiminnan periaatteita.

Neergårdin (2022) tutkimus osoittaa, että sairaanhoitajan yrittäjäksi ryhtymisen taustalla on eettinen vastuuntunto. Hoitotyön eettiset arvot innoittavat yrittäjyyteen. Yrittäjyys mahdollistaa itsensä toteuttamisen ja ideoiden kehittämisen sekä uusien palvelujen tuottamisen. Yrittäjyydessä korostuu laadukkaan hoidon toteuttaminen potilasturvallisuutta huomioiden. Sairaanhoitajayrittäjillä on motivaatio hyödyntää omaa ammatillista osaamista monipuolisesti eettisten hoitotyön arvojen ohjaamana. Eettiset hoitotyön arvot ohjaavat vahvasti yrittäjätoimintaa ja uusien toimintamahdollisuuksien luomista. (Neergård 2022; Jakobsen ym. 2021; Wilson 2012; Nurmenniemi 2012.)

Aiemmat tutkimukset osoittavat, että sairaanhoitajayrittäjyys valitaan mahdollisuutena hallita omia työpäiviä ja saavuttaa parempi työn ja elämän tasapaino. Samalla he voivat toimia oman työnsä johtajina. Kodin, perheen ja työn tasapainon löytäminen helpottuu, kun sairaanhoitajayrittäjä voi mukauttaa työtään omiin tarpeisiin. Yrittäjäksi ryhtymisessä oli tärkeä oivallus, että hoitotyötä voi toteuttaa monin eri tavoin, mikä antaa paremman mahdollisuuden oman urakehityksen huomioimiseen. (Jakobsen ym. 2021; Vannucci ym. 2017; Nurmenniemi 2012.)

Sairaanhoitajan työ on useimmille sairaanhoitajille työ, jota he haluavat tai haluaisivat tehdä. Vastavalmistuneet ja nuoret sairaanhoitajat ovat alttiimpia vaihtamaan alaa. Hoitoalalla ollaan tyytymättömiä ja toivotaan muutosta alan palkkaukseen, alan arvostukseen, johtamiseen, niukkoihin resursseihin ja työn kuormittavuuteen. (Hahtela 2023, 43; Wall 2014; Wilson 2012; Helander ym. 2019; Chachula ym. 2015.)

Sankelo (2022) tutki 50+-yrittäjyyttä ja totesi, että sairaanhoitajayrittäjien työnkuva on erittäin laaja. Ensikertaa yrittäjäksi ryhtyvien päätöksen taustalla on halu kehittää itseään ja laajentaa ammatillista osaamistaan. Yrittäjäksi ryhdytään innon ja innovaation siivittämänä. Yrittäjänä sairaanhoitaja haluaa välttää aikaisemmissa työpaikoissa havaitsemiaan puutteita. Yrittäjä haluaa käyttää omaa ammatillista kokemustaan ja osaamistaan haluamallaan tavalla hoitotyössä. Yrittäjyydessä motivoi sinnikkyys, jolla voi vaikuttaa omaan palkkaan. Yrittäjäksi ryhtyminen lisäsi hoitotyön näkyvyyttä, ja oman työn arvostus lisääntyi.

Tutkimuksessa, jonka tekijänä on Nurmenniemi (2012), yrittäjyyden vetovoimaksi osoitettiin itsensä toteuttaminen, oman elämän hallinta ja oman osaamisen hyödyntäminen, työpaikkojen luominen ja talouden kasvu. Yrittäjyys pohjautui tavoitteisiin, jotka oli rakennettu omista arvoista, jotka ohjasivat yritystoimintaa. Yrittäjät ilmoittivat olevansa tyytyväisiä nykyiseen elämäntilanteeseensa eivätkä harkinneet paluuta palkkatyöhön. Vuosien kokemus hoitotyöstä palkallisena motivoi yrittäjyyteen. (Wall 2013; Vento 2018.)

Sairaanhoitajayrittäjät ovat päätyneet yrittäjyyteen myös siksi, että työskenteleminen julkisella puolella koettiin omaa ammatillisuutta rajoittavana. Resurssien vähentäminen ja organisaation supistukset aiheuttivat stressiä ja työtyytymättömyyttä. Johtamisessa ilmeni haasteita. Nämä ongelmat vahvistivat päätöstä siirtyä yrittäjäksi. Sairaanhoitajayrittäjillä ilmenee hyvä työtyytyväisyys sekä vahva ammatillinen omatunto. Yrittäjät kokevat saavansa työstä tarmokkuutta ja työ vastaa heidän ammatillista osaamistansa. (Wall 2013; Wall 2014.)

Yrityksen omistajana toimiva sairaanhoitaja työllistää itsensä, nauttii päätösvaltaa ja visioi määrätietoisesti toimintaa, reagoiden samalla muutoksiin. Yrittäjänä haluaa olla uudistamassa alan palvelutuotantoa ja johtajuutta. Hoitotyön yrittäjyys tarjoaa ammatillisia mahdollisuuksia, autonomiaa. (Wilson ym. 2012; Wall 2013; Wall 2014). Yrittäjämotivaattoreina toimi halu paeta negatiivista työympäristöä, kyky tehdä omia päätöksiä ja halu kehittyä uralla ja saada uusia haasteita (Vannucci ym. 2017).

Sairaanhoitajayrittäjäksi ryhtyminen kohtaa haasteita terveydenhuollon hierarkiassa ja perinteisissä käyttäytymisnormeissa. Sairaanhoitajayrittäjät haastavat perinteisten tapojen rooleja ja hoitotyönkulttuuria. Sairaanhoitajayrittäjillä on vaikeuksia saada hyväksyntää työlleen. Sairaanhoitajayrittäjät ovat kohdanneet kritiikkiä, tuen puutetta ja leimaamista siirtyessään yrittäjiksi. (Neergård 2022; Wall 2014; Jakobsen 2021.) Sairaanhoitajayrittäjät ovat nähneet kulttuurimuutoksen tarpeen. Uskaltaneet kohdata ja haastaa vastustusta. (Jakobsen 2021; Hasanen 2013; Wilson ym.2012). Sairaanhoitajayrittäjät kokevat tarvitsevänsä tukea ja tietoa yrittäjäksi ryhtymiseen. Suurimmat haasteet,

liittyvät liiketoiminta osaamisen kehittämiseen, markkinointistrategian toteuttamiseen, verkostoitumiseen ja mentoroinnin saamiseen. (Vuorenpää 2012; Vannucci ym. 2017; Arnaert ym. 2018.)

Salmisen ym. (2012) mukaan sairaanhoitajien koulutus ei tarjoa riittäviä valmiuksia yrittäjyyteen. Koulutus ei tue sairaanhoitajayrittäjyyttä uravaihtoehtona. Yrittäjyysosaamisen puute on merkittävä este sairaanhoitajille, jotka harkitsevat yrittäjäksi ryhtymistä. Useimmat terveysalan opettajat sosiaali- ja terveysalalla kannattavat yrittäjyyttä yhteiskunnallisesta, että yrittäjyyden näkökulmasta. Kuitenkin vain harva on valmis opettamaan sitä.

Yhteiskunnan muutokset, globalisaatio, tekninen kehitys sekä väestön rakenteen muutos luovat uusia mahdollisuuksia ja muokkaavat työtehtäviä. Muutoksessa korostuu uuden oppiminen. Ihmisten pitää pystyä päivittämään ammatitaitoaan suhteellisen nopeasti. Yhteiskunnan muutokset ovat haastaneet sairaanhoitajia yritteliäisyyteen ja toimimaan yrittäjämäisesti. Muutokset ovat motivoineet perustamaan omia yrityksiä ja vahvistaneet halua vastata muutoksiin, kuten myös halua toimia terveydenhuollon muutosagenttina. (Pentikäinen 2014 ym.; Sosiaali- ja terveysministeriö 2018; Wilson ym. 2012; Jakobsen 2021; Vannucci ym. 2017; Wall 2013; Wall 2014.)

5 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS, TAVOITE JA TUTKIMUSKYSYMYS

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata niitä tekijöitä, jotka ovat vaikuttaneet sairaanhoitajien yrittäjyyden aloittamiseen. Tutkimus toteutetaan sairaanhoitajien näkökulmasta. Tavoitteena on kannustaa terveydenhuollon ammattilaisten ryhtymistä yrittäjäksi.

Opinnäytetyön tutkimuskysymys

Mitkä tekijät ovat vaikuttaneet sairaanhoitajien yrittäjyyden aloittamiseen?

6 TUTKIMUSMENETELMÄT

Opinnäytetyö toteutettiin kvalitatiivisena eli laadullisena tutkimuksena. Laadullisella tutkimuksella ei haeta tilastollista yleistettävyyttä, vaan pyritään selittämään ja kuvaamaan ilmiöitä (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2009, 83.) Tutkimuksessa keskitytään ihmisten kokemuksiin, tulkintoihin, käsityksiin

sekä motivaatioihin samalla kuvaillen ihmisten näkemyksiä. Laadullinen tutkimus avaa tutkittavien näkökulman uskomuksiin, asenteisiin ja käyttäytymisen muutoksiin. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2009, 49–50.) Laadullinen tutkimusmenetelmä liittyy vahvasti kontekstiin, mikä merkitsee herkkyyttä tutkimuksen ympäristöä kohtaan. Laadukkaan aineiston hankinnassa on tärkeää, että tutkimukseen osallistuvilla on mahdollisimman paljon kokemusta ja tietoa tutkittavasta ilmiöstä. Tutkimusongelman selkeä määrittely edistää rikkaan ja luotettavan tiedon löytymistä. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2009, 83–84.)

Tässä opinnäytetyössä keskitytään tutkimaan niitä tekijöitä, jotka vaikuttivat sairaanhoitajien päätökseensä aloittaa yrittäjyys. Laadullinen tutkimusmenetelmä avaa mahdollisuuden kuvata, tarkastella ja ymmärtää syvällisesti sairaanhoitajien yksilöllisiä kokemuksia yrittäjyyden aloittamisen taustalla. Tutkimusilmiötä kuvataan tutkimukseen osallistuneiden sairaanhoitajien näkökulmasta. Opinnäytetyössä on yksi tutkimuskysymys, ja se on esitetty selkeästi. Koko opinnäytetyön tutkimusprosessin ajan on huomioitu hyvää tutkimuskäytäntöä. Ennen aineiston keruuta haettiin tutkimuslupaa toimeksiantajalta, Liperitek Oy:n yritysneuvonnasta. Tämän opinnäytetyön ihmiskäsitys on hoitotieteessä hyväksytyn ihmiskäsityksen mukainen. Ihmisen ajatellaan olevan ainutkertainen jakamaton kokonaisuus. Hän on tunteva, tahtova ja omien valintojensa kautta elämäänsä hallitseva. Ihminen antaa elämälleen merkityksiä ja jäsentää maailmaa kokemustensa perusteella. (Rauhala 2005, 32–35; Koivisto 2011, 15.)

6.1 Aineiston keruu

Laadullisessa tutkimuksessa aineistonkeruumenetelmät ovat haastattelu, kysely, havainnointi ja erilaisiin dokumentteihin perustuva tieto. Nämä menetelmät voivat olla vaihtoehtoisia, käytössä samanaikaisesti tai yhdistettyinä eri tavoin. (Kananen 2014, 21.) Kyselyn ja haastattelun ero ilmenee siinä, miten tiedonantajat osallistuvat tiedonkeruuvaiheeseen. Kyselyssä tiedonantajat täyttävät kyselylomakkeen joko valvotussa ympäristössä tai kotonaan. Haastattelussa haastattelija esittää kysymykset suullisesti, ja kirjaa tiedonantajan vastaukset muistiin. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 83.) Laadullisen tutkimuksen aineis-

tonkeruun päämääränä on hankkia tietoa, joka on olennaista aineistonanalyysille ja tuoda esiin uusia näkökulmia tutkittavaan ilmiöön, jotka ovat vielä vähemmän tunnettuja. (Elo ym. 2022, 216).

Tässä opinnäytetyössä hyödynnettiin tarkoituksenmukaista otantaa, ja kohde-ryhmänä olivat sairaanhoitajat, jotka toimivat yrittäjinä tai olivat aloittamassa yrittäjyyttä. Osallistujia haettiin ensisijaisesti toimeksiantajan Lipertek Oy, yritysneuvonnan kautta ja lisäksi käytettiin omia henkilökohtaisia kontakteja osallistujien löytämiseksi.

Kun tunnistettiin ja löydettiin sopivia sairaanhoitajayrittäjiä opinnäytetyön tutkimusta varten, otettiin heihin ensiyhteys sähköpostitse. Sähköpostissa esiteltiin opinnäytetyön tausta, tarkoitus ja tavoite (LIITE 2). Kerrottiin tutkimuksen eettiset periaatteet ja korostettiin tutkimukseen osallistumisen vapaaehtoisuutta ja annettiin mahdollisuus ottaa yhteyttä tutkimuksen tekijään, mikäli heräsi kysymyksiä tai tarvetta lisätietoihin. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 85, 98–99.) Opinnäytetyöhön sopivat tiedonantajat etsittiin helmikuussa 2023 ja opinnäytetyön aineisto kerättiin toukokuun 2023 aikana. Kyselyn vastausaika oli kaksi viikkoa.

Aineisto kerättiin Webropol-kyselyä käyttäen, joka tarjosi mahdollisuuden vastata kyselyyn sähköpostilla ja oman aikataulun mukaan. Kyselylomakkeen aiheiden valinta perustui opinnäytetyön tutkimuskysymykseen, ja valintaan vaikuttivat myös opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite. Ennen varsinaisen kyselyn lähettämistä Webropol-kysely esiteltiin yhdellä henkilöllä. Esitestauksen jälkeen tehtiin korjauksia, jotta kyselylomake olisi mahdollisimman selkeä osallistujille. Kysymykset on muotoiltu niin, että ne olivat eettisesti perusteltuja eivätkä loukkaa ketään.

Kysely (LIITE 3) lähetettiin seitsemälle sairaanhoitajalle. Määräaikaan mennessä saapui neljä vastausta. Niihin, jotka eivät olleet vastanneet kyselyyn, otettiin uudelleen yhteydessä, ja tämän jälkeen saatiin vielä kaksi lisävastausta. Opinnäytetyöhön osallistui yhteensä kuusi sairaanhoitajayrittäjää, jotka vastasivat sähköiseen kyselyyn.

Kyselyyn vastattiin anonyymisti, eikä tutkimusta varten kerätty henkilötietoja. Opinnäytetyön taustatietoina kerättiin osallistujien ikä, suoritettu tutkinto, työkokemus sairaanhoitajana ennen yrittäjäksi ryhtymistä sekä yrittäjänä. Taustatiedot ovat tärkeitä, koska auttavat luomaan kattavan kuvan tutkimuksen kontekstista mikä edistää tutkimuksen tarkoituksen ymmärtämistä. (Kananen 2014, 75.) Taustatiedot kerättiin siten, että vastaajalle annettiin mahdollisuus valita aikaväli, joka parhaiten kuvaa heidän tilannettaan tai kokemustaan. Varsinaiset kysymykset olivat avoimia ja lopuksi vastaajille tarjottiin mahdollisuus antaa vapaamuotoisia kommentteja tai lisätä haluamiaan näkökohtia.

6.2 Aineiston analysointi

Laadullisessa tutkimuksessa sisällönanalyysi on usein valittu analyysimenetelmä. Se voi olla induktiivista eli aineistolähtöistä tai deduktiivista eli teorialähtöistä. Induktiivisessa sisällön analyysissä luokitellaan sanoja niiden teoreettisen merkityksen perusteella. Aineiston analyysi perustuu päättelyyn, jota ohjaa tutkimuskysymys. Jos aiheesta on vähän tietoa tai se on hajanaista, induktiivinen sisällönanalyysi on perusteltua. (Elo ym. 2022, 218.) Sisällönanalyysin tavoitteena on, kuvata tutkimusaineisto tiivistetysti, pelkistetysti ja yleisessä muodossa. Sisällönanalyysin keskeinen tehtävä on tuottaa lopputuloksena luokat tai kategoriat, jotka kuvaavat tutkittua ilmiötä ja aihetta. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2009, 135.)

Elon ja Kyngäksen (2008) mukaan analyysiprosessi alkaa valmisteluvaiheella, johon kuuluvat huolellinen analyysiyksikön valinta ja tarkka perehtyminen aineistoon. Tämä vaihe varmistaa, että tutkija saa kattavan käsityksen aineistosta ennen varsinaisen analyysin aloittamista. Samalla päätetään, tarkastellaanko aineistosta ilmeistä vai piilossa olevaa sisältöä. Analyysiyksikkö on tiedonantajan ilmaisema ajatuskokonaisuus, joka voi muodostua useista lauseista tai se voi olla sana. Sen tulee vastata tutkimuskysymykseen. (Elo ym. 2022, 216.)

Aineiston analyysi etenee pelkistämällä, ryhmittelemällä ja abstrahoimalla. Pelkistämävaiheessa etsitään ilmaisuja, vastaamaan tutkimuskysymykseen, poistetaan ylimääräistä ja muokataan tiedonantajien ilmaisuja kirjakielelle. Tä-

män jälkeen voi halutessaan tehdä aineiston koodauksen, jossa aineisto jäsennellään esimerkiksi alleviivauksin käyttäen värejä. Tavoitteena on muodostaa ensituntuma ja auttaa hallitsemaan analyysin kokonaisuutta. Ryhmittelyvaiheessa vertaillaan pelkistettyjä ilmaisuja, etsien samankaltaisuuksia ja eroavaisuuksia. Pelkistetyt ilmaisut, joilla on sama merkitys, sijoitetaan samaan alaluokkaan ja se nimetään kuvaamaan sen sisältöä. Ryhmittelyn jälkeen seuraa abstrahointi, jolloin vertaillaan muodostettuja alakuokkia keskenään ja yhdistetään samansisältöiset alaluokat ryhmäksi, eli yläluokaksi. Yläluokille annetaan niiden sisältöä kuvaavat nimet. Yhdistelevää luokittelua jatketaan tutkimuksen tarkoituksen ja tutkimuskysymysten mukaan niin pitkälle kuin on relevanttia. (Elo ym. 2022, 220)

Tämän opinnäytetyön aineiston analysointiin, valittiin induktiivinen sisällönanalyysi. Tämä metodinen valinta korostaa tutkimukseen osallistuneiden sairaanhoitajien näkemysten merkitystä analyysin kaikissa vaiheissa. Valinta perustui myös tutkimuskysymykseen. Induktiivinen sisällönanalyysi on joustava menetelmä ja mahdollistaa syvällisen tarkastelun laadullisesta aineistosta ja vastaa tutkimuksen tavoitteeseen. Lähestymistapa korostaa yksilöllisen tiedon syntymistä aineistosta, mikä on erityisen hyödyllistä, kun ilmiöstä oli saatavilla vähänlaisesti tutkittua tietoa.

Opinnäytetyön aineisto, joka saatiin sähköisen kyselyn avulla, luettiin useita kertoja läpi, jotta saatiin kattava käsitys sen sisällöstä. Tämä pyrittiin tekemään avoimesti ilman ennakkokäsitystä. Aineiston käsittelyssä keskityttiin ilmeiseen tekstiin ja aineistosta etsittiin ilmaisuja, jotka vastasivat tutkimuskysymykseen. Poimittiin tarkasti merkitykselliset alkuperäiset ilmaisut. Osa ilmaisuista tarvitsi tiivistämistä ja pelkistämistä, koska ne olivat liian laajoja. Tiivistyksiä tehdessä varmistettiin alkuperäisestä aineistosta, että asia oli ymmärretty oikein ja oleellinen tieto säilyi. Seuraavassa esitetään esimerkki alkuperäisen ilmaisun pelkistämisestä.

Tilaisuus yrittäjäksi yllättäen

Yllättäen yrittäjäksi

Pelkistettyjä ilmauksia tarkasteltiin ja niiden sisältöjä verrattiin toisiinsa. Sisällöllisesti samanlaiset tai toisiinsa liittyvät ilmaisut yhdistettiin samaan alaluok-

kaan ja ne nimettiin luokkaa kuvaavalla nimellä. Alaluokkien muodostamisessa käytettiin apuna aineistosta esiin nousevia ilmaisuja ja intuitiota. Alaluokkien tarkoituksena on kuvata osia aineistosta ja toisaalta yhdistää tämä aineisto käsitteellisesti kokonaisanalyysiin. Alaluokkia luotaessa huomioitiin alkuperäisen aineiston tarkan säilyttämisen merkitys, palaten usein varmistamaan, että ilmaukset olivat säilyneet. Tässä esimerkki alaluokan nimeämisestä pelkistyksen pohjalta.

Yllättäen yrittäjäksi

Innovatiiviset mahdollisuudet

Alaluokkia tarkasteltiin edelleen ja samansisältöiset luokat yhdistettiin muodostaen uusia yläluokkia. Tämän jälkeen näistä yläluokista luotiin pääluokka. Yläluokille annettiin nimi, joka kuvailee sen sisältöä eli niitä alaluokkia, joista se on johdettu. Seuraavassa havainnollistetaan alaluokan pohjalta muodostuneesta korkeimmasta yläluokasta.

Innovatiiviset mahdollisuudet

Tulevaisuuden ennakointi

Pääluokasta luokasta abstrahoitettiin yhdistävä luokka, joka käsitteellisesti kuvaa tutkittavaa ilmiötä. Aineiston kertalukujen jälkeen siirryttiin aineistonanalyysiin, joka eteni samanaikaisesti raportoinnin kanssa vaihe vaiheelta.

7 OPINNÄYTETYÖN TULOKSET

Opinnäytetyön tulokset esitetään tutkimusaineiston perusteella, joka on kerätty sähköisen kyselyn avulla. Ensin esitellään osallistujien taustatiedot, minkä jälkeen tulokset kuvataan tutkimustehtävän mukaisesti pääluokista aina alaluokkiin. Tulokset jakautuvat kolmeen pääluokkaan (kuva 5).

Webropol-kyselyyn vastasi 6 sairaanhoitajayrittäjää. Vastaaajien ikäjakauma oli: yli 50-vuotta 50 %, 40–50 vuotta 33 % ja alle 29 vuotta 17 %. Puolella vastaajista oli ylempi ammattikorkeakoulututkinto ja toisella puolella oli terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon. Lisäksi osalla vastaajista oli muita tutkintoja.

Kuva 4. Vastaajien koulutustausta ja työkokemus

Ennen yrittäjäksi ryhtymistä enemmistöllä oli yli 15 vuoden työkokemus terveydenhuoltoalalla, kun taas muilla työkokemus jakaantui tasaisemmin alle 15- vuoteen. Yrittäjäkokemusta tarkasteltaessa suurimmalla osalla oli alle viiden vuoden yrittäjäkokemus, kun taas 33 % oli 5–10 vuoden kokemus.(kuva 4).

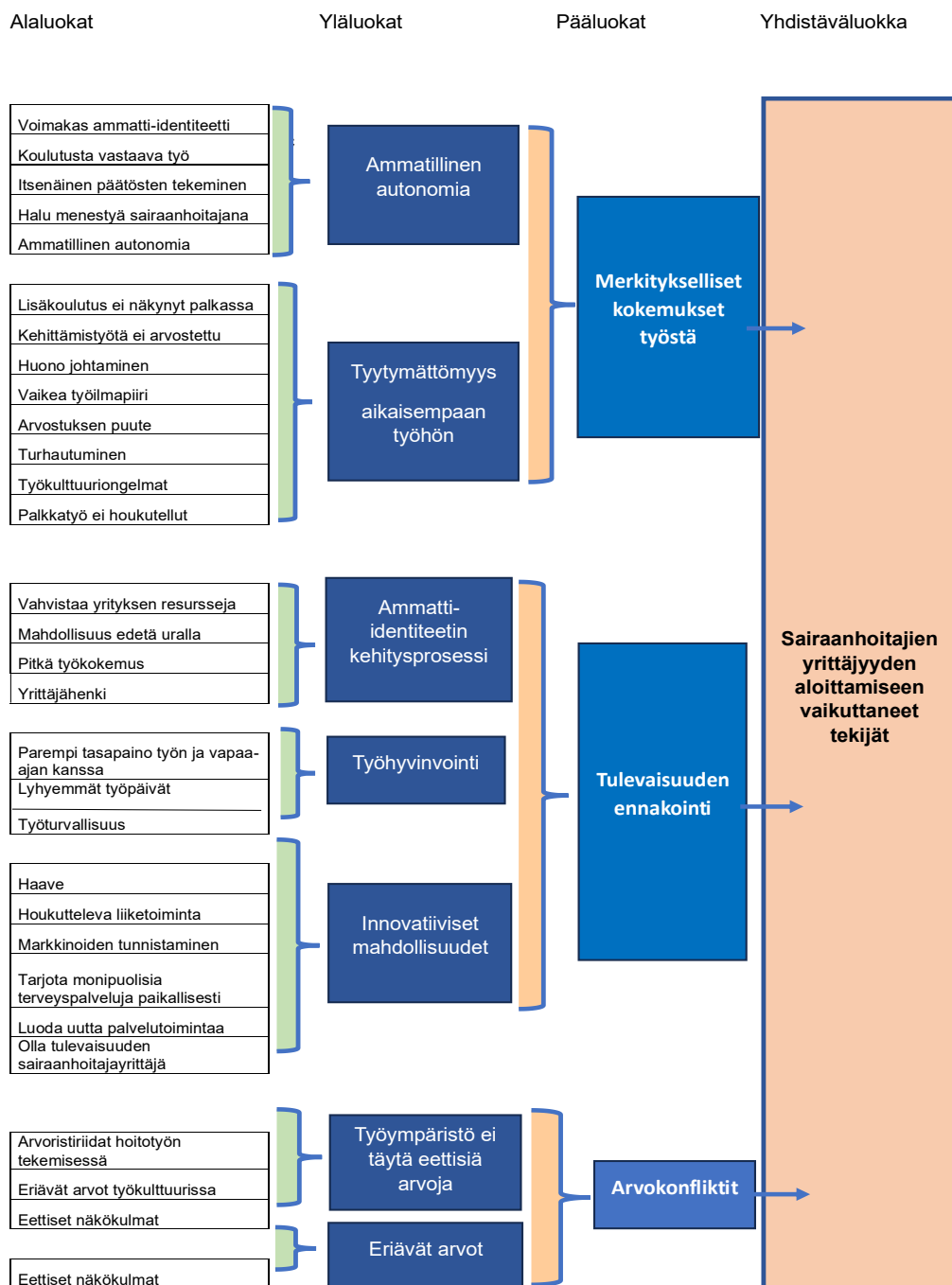
Opinnäytetyössä selvitettiin, mistä sairaanhoitajayrittäjä etsi tietoa yrityksen perustamiseen liittyen ja millaista tietoa tarvittiin yrityksen perustamiseen. Tietoa haettiin monipuolisesti sairaanhoitajayrittäjien verkostoista, kuten yrittäjäystäviltä. Lisäksi sairaanhoitajayrittäjät olivat saaneet tietoa: Business Joensuu, Verohallinto, Lipertek Oy, yritysneuvonta, työvoimatoimisto ja yrittäjäyyskurssilta.

Sairaanhoitajayrittäjät tunnistivat tiedon ja ohjauksen tarpeen yritystoiminnan käynnistämiseksi. Opinnäytetyön tulosten perusteella sairaanhoitajayrittäjät tarvitsevat alkuvaiheessa ja yrityksen kehittämisessä seuraavia tietoja; yritystoiminnan perustamiseen tarvittavat asiakirjat, brändin kehittäminen ja sopeuttaminen muutokseen, kustannusten tarkasteleminen ja optimointi, kirjanpito ja laskutus, riskienhallinnasta, toimitilan vaatimukset.

Sairaanhoitajayrittäjät olivat hankkineet lisäkoulutusta kattavasti käsittäen palvelujen tuottamisen, yritystoiminnan, liiketalouden sekä syventävän ymmärryksen oman yrityksen tarjoamiin palveluihin. Osalla vastaajista oli kiinnostusta syventää osaamista hoitotieteeseen, kun taas toinen osa ilmoitti parhaillaan opiskelevansa sosiaali- ja terveystieteiden opettajaksi. Osa sairaanhoitajayrittäjistä

ei ole ehtinyt hankkia lisäkoulutusta. Sairaanhoitajayrittäjäksi ryhtymisen jälkeenkkin koettiin tärkeäksi pysyä sinnikkäänä ja kehittää omaa osaamista. Parhaimmillaan yrittäjäksi ryhtyminen mahdollisti oman intohimon toteuttamisen ja antoi tilaisuuden vaikuttaa positiivisesti terveydenhuoltoalalla.

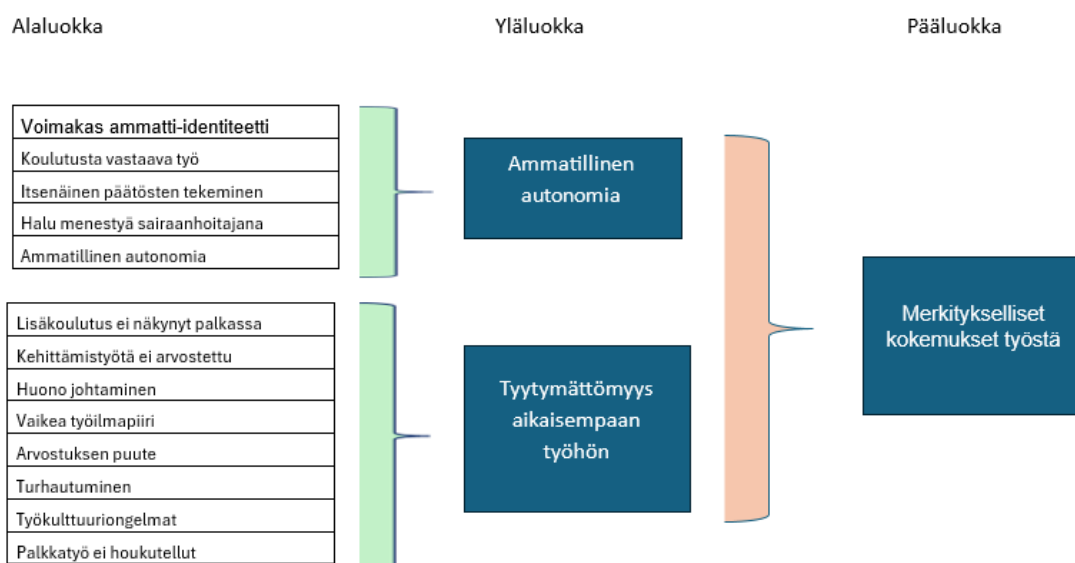
Opinnäytetyössä keskityttiin tekijöihin, jotka ovat vaikuttaneet sairaanhoitajien yrittäjyyden aloittamiseen. Sairaanhoitajien yrittäjyyden aloittamiseen vaikuttavat tekijät ovat moninaiset ja monisyiset. Sairaanhoitajat kuvaavat seuraavien tekijöiden vaikuttaneen yrittäjyyden aloittamiseen kuva 5.

Kuva 5. Sairaanhoitajien yrittäjyyden aloittamiseen vaikuttavien tekijöiden luokkakaavio

7.1 Merkitykselliset kokemukset hoitotyöstä

Vastauksissa sairaanhoitajat toivat esiin merkityksellisten kokemusten maailman hoitotyössä ja tahtotilan tarjota ainutlaatuista hoitoa, mikä viittaa siihen, että heillä ei aikaisemmissa työpaikoissa ole ollut mahdollisuutta tehdä työtä omalla tavallaan. Sairaanhoitajayrittäjät ilmensivät monipuolisesti omia näkemyksiään ja kokemuksiaan avaten näin mahdollisuuden ymmärtää, miten he pyrkivät muokkaamaan hoitotyötä oman näkemyksensä mukaiseksi (kuva 6).

Kuva 6. Sairaanhoitajayrittäjien merkitykselliset kokemukset

7.1.1 Ammatillinen autonomia

Sairaanhoitajat haluavat ottaa vastuun potilaan kokonaisvaltaisesta hoidosta, tehdä yksilöllistä ja itsenäisempää hoitotyötä. Hoitotyötä toteutetaan hyödyntäen työkokemusta ja ammatillista osaamista. Voimakas ammatti-identiteetti antaa sairaanhoitajayrittäjälle pohjan potilaan kokonaisvaltaiseen hoitamiseen, terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. He omistautuvat tarjoamaan laadukasta hoitoa potilaille ja asiakkaille. Vahva ammatti-identiteetti kannustaa jatkuvaan ammatilliseen kehittymiseen ja uusien taitojen oppimiseen sekä ottamaan vastaan uusia haasteita ammatillisella urallaan. Työskentely yrittäjänä antaa mahdollisuuden ottaa enemmän vastuuta omasta työstä, tehdä itsenäisiä päätöksiä ja vaikuttaa siihen, miten hoitopalveluita tarjotaan ja toteutetaan. Sairaanhoitajayrittäjien vastauksista kävi ilmi, että he arvostavat mahdollisuutta omistaa ja hallita omaa työtään sekä toimia itsenäisesti omalla alalla.

Kiehtoo kokonaisvaltainen vastuun kantaminen(1)

Haluan omistaa ja tehdä töitä omilla ehdoilla ja tavallani (6)

Autonomia, saa tehdä itse päätöksiä (1,4,5)

Hyödyntää laajaa ammatillista kokemustani monipuolisemmin (4)

Sairaanhoitajayrittäjät haluavat toteuttaa hoitotyötä uusien ideoiden, ja oma motivaatio itseohjautuvuuteen on vahva. Tähän opinnäytetyöhön osallistuneet sairaanhoitajayrittäjät korostivat yrittäjyyden tarjoavan mahdollisuuden tehdä oman alan töitä, oma ammatillinen mielenkiinto ja luovuus huomioiden. Sairaanhoitajayrittäjät asettavat itselleen selkeitä tavoitteita ja osallistuvat aktiivisesti täydennyskoulutuksiin. Itsenäinen toiminta alalla antaa mahdollisuuden vaikuttaa omaan palkkaan.

Olen aina ollut itsenäinen ja itseohjautuva(6)

Vapaus päättää ja toteuttaa hoitotyötä oman vision mukaisesti (1)

Mahdollisuus kehittää toimintaa ilman jäykkiä rakenteita(1,3,4,6)

Mahdollisuus vaikuttaa palkkaan, työaikaan, ammatilliseen kehittymiseen(1,2,3,4,5,6)

Kyky ja halu päätöksentekoon ja vastuunottoon (1,6)

7.1.2 Tyytymättömyys aikaisempaan työhön

Opinnäytetyön tulosten perusteella nousi selkeästi esiin, että sairaanhoitajayrittäjät kokivat merkittävää tyytymättömyyttä aikaisempiin työolosuhteisiinsa. Tyytymättömyyden syinä useat sairaanhoitajayrittäjät mainitsivat; turhautumisen, vaikean työilmapiirin, arvostuksen puutteen, huonon johtamisen, palkkauksen, joka pysyi muuttumattomana, ja siinä ei otettu huomioon työn edistystä, panostusta kehittämiseen ja palkkatyö ei enää houkutellut.

Minun ammattitaitoani ei arvostettu (1,3,6)

Kommunikointi vaikeudet työyhteisössä (1)

Johtamisen puutteet (5)

En löytänyt omaa paikkaa julkisella puolella(1)

Opiskelu ja oman ammattitaidon kehittäminen ei heijastunut palkassa(2,3,5)

Työ alkoi tuntua kuormittavalta (1,2,6)

Palkkatyö ei enää houkutellut (6)

Opinnäytetyössä nousivat esiin myös jäykät rakenteet entisissä työpaikoissa, jotka aiheuttivat tyytymättömyyttä ja turhautumista. Sairaanhoitajayrittäjät kuvasivat vastauksissaan kokemuksiaan hierarkkisista rakenteista, vanhentuneista käytänteistä ja puutteellisesta yhteishengestä.

Joustavuuden puute työskentelemisessä (3)

Organisaation tarpeet ja systeemi edellä asiakkaan tarpeiden sijasta (1)

Hierarkia, jossa ei tullut kuulluksi (6)

Tiukat protokollat, käytännöt vaikuttivat negatiivisesti työn tekemiseen (1)

Työyhteisöstä tuleva kuorma ja työnantajan asettamat paineet aiheuttivat ristiriitoja työyhteisössä (5)

Palkkatyön palkka koettiin epätyytyttäväksi, koska se ei vastannut omaa ammattitaitoa ja osaamista. Lisäksi monet kokivat, että heidän jatkuvaa opiskeluaan ja työn kehittämistä ei huomioitu palkassa tai työolojen parantamisessa. Ylimääräiset kilpailukyky sopimus tunnit ja lisääntyneet työaikavaatimukset, joihin ei voinut itse vaikuttaa aiheuttivat, tyytymättömyyttä ja tarpeen muutokseen.

Opiskelin ja kehitin työtä, palkassa ne eivät vain koskaan näkyneet (3)

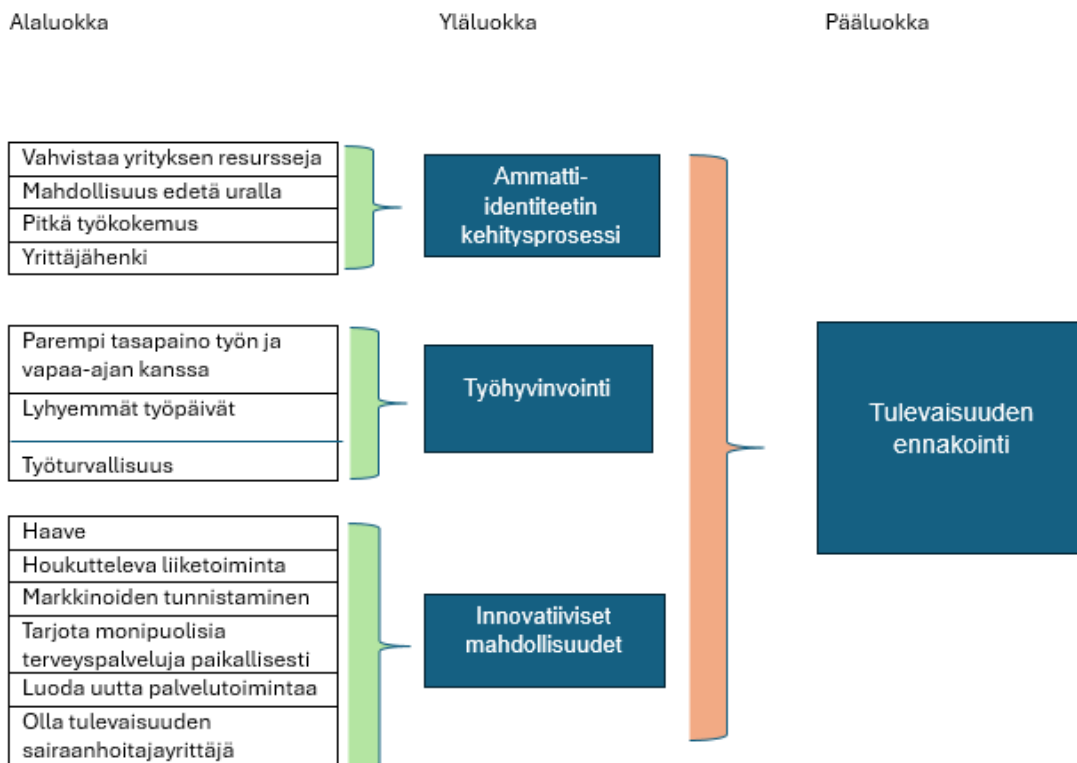
Ammatillinen kouluttautuminen ei tuottanut odotettua vastinetta palkan suhteen (2)

Lisääntyneet työaikavaatimukset ja kiky tunninit, joihin en voinut itse vaikuttaa aiheuttivat turhautumista ja olivat lopullinen sysäys harkittajyyttä(3,6)

7.2 Tulevaisuuden ennakointi

Opinnäytetyöhön saatujen vastausten mukaan sairaanhoitajayrittäjyyteen siirtyminen kietoutuu olennaisesti tulevaisuuden ennakointiin, missä sairaanhoitajat

ovat aktiivisesti huomioineet nykytilanteen ja tulevaisuuden. Tässä kontekstissa he ovat suunnitelleet päätöksiä ja tehneet ratkaisuja ammatti-identiteetin kehittämiseksi sekä tarttuneet innovatiivisiin mahdollisuuksiin (kuva 6).

Kuva 6. Sairaanhoitajayrittäjien tulevaisuuden ennakointi

7.2.1 Ammatti-identiteetin kehitysprosessi

Opinnäytetyön analyysin tuloksista erottuu, että osalla vastaajista oli pitkä työkokemus, joka oli merkittävä tekijä heidän päätöksessään ryhtyä yrittäjäksi. Yhteisinä elementteinä nousevat esiin yrittäjähenkisyys, halu oppia uutta, vapaus ja kyky vaikuttaa omiin tekemisiin. Kehitysprosessin koettiin avaavan mahdollisuuden uralla etenemiseen ja johtamiseen. Jokaisen sairaanhoitajayrittäjän vastauksessa korostuu oma kehitysprosessi.

Yrittäjyys on mahdollisuus uralla etenemiseen (1,3,5,6)

Minulla on valmiutta ottaa vastuuta ja kehittää toimintaa (3,4,6)

Tiedostan yrittäjähenkisyyteni (1,2,3,5)

Sairaanhoitajayrittäjät tunnistivat omat kykynsä ja halunsa ryhtyä yrittäjäksi. Yrittäjyys tarjoaa sairaanhoitajille mahdollisuuden muokata omaa ammatti-

identiteettiään ja toteuttaa omia visioitaan. Yrittäjänä pääsee itse johtamaan, laajentamaan omaa yritystoimintaa ja rekrytoimaan henkilöstöä. Sairaanhoitajayrittäjät haluavat pärjätä omillaan ja saada oma yritys tarjoamaan heille toimeentulon.

Haluan menestyä yrittäjänä, etten tarvitse muita työpaikkoja (2)

Haluan lyhentää työpäiviä ja pystyä rekrytoimaan osaavaa henkilökuntaa, samalla tarjoten monipuolisia palveluita (3)

Suunnittelen laajentavani palvelutarjontaa (1,6)

Sairaanhoitajayrittäjien vastauksissa esiintyy myös erilaisia työtulevaisuuden haaveita ja unelmia, joissa kuvastuu yksilön pyrkimyksiä ja tavoitteita ammatillisesti.

Haaveenani on olla tulevaisuuden sairaanhoitajayrittäjänä ja integroida sairaanhoitajan vastaanottopalveluun terapiapalveluja (6)

Unelma on nähdä yritykseni kasvava, kehittyvän sekä saada toimia oman yrityksen johtajana (3)

Haaveena on olla yksityinen tuottaja tarjoten laaja-alaisia palveluja perheille ja lapsille (1)

7.2.2 Työhyvinvointi

Sairaanhoitajien yrittäjyyteen siirtymiseen vaikutti myös tarve irtautua palkkatyöstä huonontuneen työhyvinvoinnin ja työviihtyvyyden vuoksi. Muutokset omassa elämässä antoivat myös aihetta tarkastella uudelleen omia prioriteetteja. Sairaanhoitajayrittäjät kokivat, etteivät voineet vaikuttaa riittävästi omaan työhyvinvointiinsa tai työviihtyvyyteen edellisissä työpaikoissa. Tämän seurauksena oli harkittava erilaisia vaihtoehtoja ja tehtävä päätöksiä, jotka parantaisivat heidän työolosuhteitaan tai hyvinvointiaan.

Yrittäjäksi lähtemisen taustalla on elämäntilanteeni muutokset (1)

Oma työhyvinvointi heikkeni entisessä työpaikassa (1,2)

En viihtynyt enää työpaikassani ja tämä antoi aihetta tarkastella uudelleen omia prioriteetteja (5)

Työ julkisella puolella kävi hyvin raskaaksi, tajusin, että tämä ei voi jatkua näin (6)

Sairaanhoitajayrittäjät kokivat, että yrittäjäksi siirtymisen myötä heidän työhyvinvointinsa on kohentunut. Yrittäjyys on lisännyt motivaatiota ja tarjonnut on-

nistumisia, jotka palkitsevat. Vaikka yrittäjyys voi olla raskasta ja välillä yksinäistä, se tarjoaa samalla mahdollisuuden käyttää parasta osaamistaan ja monipuolista ammattitaitoaan, mikä vahvistaa työhyvinvointia sekä tunnetta työn arvokkuudesta ja merkityksellisyydestä. Sairaanhoidajayrittäjät kokivat, että oma arvostus ja kunnioitus itseä kohtaan on vahvistunut yrittäjyyden kautta. On lupa kuunnella itseä ja tehdä työtä itselle sopivaan tahtiin. Vastauksissa nostettiin esiin myös työturvallisuus. Sairaanhoidajayrittäjä voi itse arvioida tilanteen ja päättää, missä olosuhteissa suorittaa työtehtäviään. Hänellä on mahdollisuus määrittää, onko turvallista suorittaa kotikäyntejä ja mitä työtehtäviä voi toteuttaa potilasturvallisuus ja työturvallisuus huomioiden.

Yrittäjänä saattaa tuntua välillä yksinäiseltä, kannattaa silti (3)

Onnistumiset palkitsevat vaikka välillä on ollut haasteita(4)

Yrittäjänä työskennellessä tunnen olevani oikealla paikalla maailmassa (1)

Huomasin, että työyhteisöstä tulleet paineet jäivät taakse (6)

Voin vaikuttaa työn ja vapaa-ajan tasapainoon (2,3)

Hyvänolon tunne työn tekemisestä (1)

Voin turvata oman työturvallisuuteni ja että työ sujuu turvallisesti, kotikäynnillä (6)

7.2.3 Innovatiiviset mahdollisuudet

Vastauksissa ilmenivät sairaanhoitajien innovatiiviset mahdollisuudet, joista selkeimmin nousivat esiin voimakas halu oppia uutta, kyky tunnistaa markkinoiden tarpeet ja unelma yrittäjyydestä. Yrittäjäksi siirtyminen osoittautui usein tarkan harkinnan ja ennakkotyön tulokseksi, mutta vastauksissa oli myös kuvaus, jossa yrittäjäksi ryhdyttiin spontaanisti, yllättäen. Yrittäjyyden roolissa pyritään olemaan visionääri, joka haastaa perinteisen sairaanhoitajan roolin, ja luo uutta ja kehittää palveluja.

Haluan oppia uutta ja käyttää monipuolista hoitotyön keinoja (2,4)

Ennen yrittäjäksi ryhtymistä tein esityötä, tutustuin palvelukenttään, palvelujen tarpeisiin (3)

Toteuttaa omaa unelmaa ja kehittää palveluja asiakkaiden tarpeisiin (1,6)

Kyselemällä mahdollisuuksista toimia yrittäjänä, löysin odottamatta oikean mahdollisuuden (2)

Omalla toiminnalla haluan rikkoa tietynlaisia oletuksia sairaanhoitajayrittäjyydestä (6)

Sairaanhoitajayrittäjät haluavat kannustaa muita terveydenhuoltoalan ammatilaisia yrittäjyyteen ja korostavat mahdollisuutta toimia sekä sairaanhoitajana, että yrittäjänä. Osassa vastauksista ilmeni halu toimia omalla toiminnalla rohkeavana malliesimerkkinä sairaanhoitajayrittäjyydestä. Sairaanhoitajat korostavat, että sairaanhoitajayrittäjäksi siirtyminen on ollut heidän kohdallaan oikea vaihtoehto. Yrittäjyys tarjoaa mahdollisuuden toteuttaa omia palveluja ja vastata globaalien muutosten tuomiin palvelutarpeisiin. Yrittäjänä saa luoda innovatiivisia palveluja, luoda uutta palvelutoimintaa huomioiden asiakkaiden tarpeita ja olla tulevaisuuden tekijä terveydenhuoltoalalla.

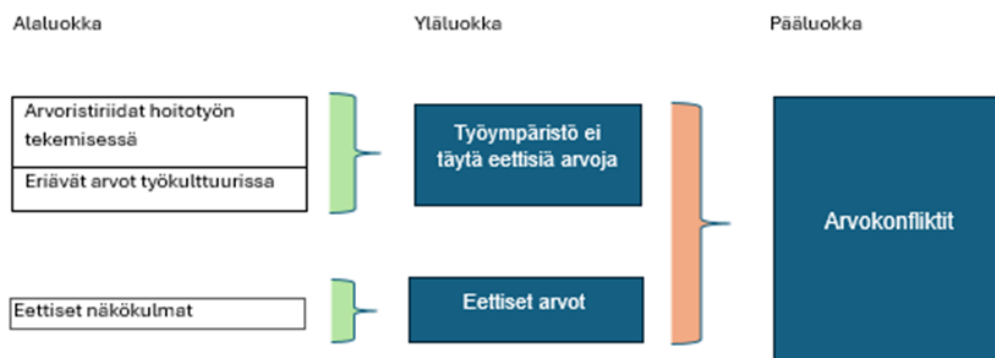
Tavoitteenani on omalla toiminnalla rohkaista muita sairaanhoitajayrittäjäksi (6)

Haluan korostaa mahdollisuutta toimia sairaanhoitajana, että yrittäjänä (1)

Sairaanhoitajayrittäjänä toivon muutosta terveydenhuollon toimintakentälle (4,5)

7.3 Arvokonfliktit

Tutkimuksen kolmas pääluokka käsittelee arvokonflikteja, jotka liittyvät eettisiin periaatteisiin ja erilaisiin arvopohjiin. Sairaanhoitajayrittäjät kuvasivat arvokokemuksiaan, että omat periaatteet olivat ristiriidassa työorganisaation arvojen kanssa. Tämä ristiriita vaikeutti heidän kykyään, toteuttaa työtään. Eriävät arvot ja toimintaperiaatteet käynnistivät prosessin uusien mahdollisuuksien hahmottamiseen hoitotyön toteuttamisen suhteen (kuva 7).

Kuva 7. Sairaanhoitajayrittäjien arvokonfliktit

7.3.1 Työympäristö ei täytä eettisiä periaatteita

Sairaanhoitajayrittäjät kokivat, ettei entisessä työympäristössä otettu tarpeeksi huomioon eettisiä periaatteita. Työyhteisön toiminta oli ristiriidassa omien arvojen kanssa, ja työympäristössä ilmeni eettisiä haasteita, jotka vaikuttivat sairaanhoitajien kokemukseen kyseisestä työympäristöstä. Tämä korosti tarvetta tarkastella ja arvioida, miten voisi toteuttaa työtä omien arvojen mukaisesti ja toivotulla tavalla.

Työkulttuurissa ristiriitoja omiin arvoihin nähden (1)

Työkulttuurissa oli negatiivinen sävy palautteiden antamisessa (6)

En voinut hyväksyä vastuutonta toimintaa työyhteisössä (1)

Muutokset käytännöissä ei edistänyt potilaan hoitoprosessia(1,4)

7.3.2 Eriävät arvot

Sairaanhoitajayrittäjät kuvaavat eriäviä arvoja entisen työpaikan kanssa. Nämä eriävät arvot vaikuttivat päätökseen lähteä toteuttamaan arvostaansa sairaanhoitajan työtä omien arvojen mukaisesti yrittäjänä.

Arvoristiriita työkulttuurissa, toiminta suuntautuu enemmän organisaation tarpeisiin kuin asiakkaan hoitamiseen(1)

Negatiivinen sävy työkulttuurissa (6)

Johtamistyyli ei tue sairaanhoitajan asiantuntemusta (3,4,5)

Kokonaisvaltaista osaamista ei saanut käyttää tarkoituksenmukaisesti (2,3)

8 POHDINTA

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli kuvata niitä tekijöitä, jotka ovat vaikuttaneet sairaanhoitajien yrittäjyyden aloittamiseen. Tutkimus keskittyi sairaanhoitajien näkökulmaan, ja päämääränä oli rohkaista terveydenhuollon ammatilaisia harkitsemaan yrittäjäksi ryhtymistä. Laadullisen tutkimuksen valinta kokemusperäisen tiedon hankkimiseen on perusteltua, sillä tämä tutkimusmenetelmä mahdollisti syvällisen ymmärryksen tutkittavasta ilmiöstä, erityisesti kun aiheesta oli vähän tutkittua tietoa.

Opinnäytetyön tulokset antavat arvokasta tietoa ja näkemystä terveydenhuollon ammattikunnalle ja hoitotieteelle. Opinnäytetyössä saatiin vastaus tutkimuskysymykseen, mitkä tekijät vaikuttivat sairaanhoitajien päätökseen ryhtyä yrittäjäksi. Tämä syventää ymmärrystä sairaanhoitajan uran vaihtoehtoista ja avaa keskustelua erilaisista työskentelymahdollisuuksista. Lisäksi opinnäytetyön tulokset viittaavat siihen, että sairaanhoitajien innovatiivisuutta, monipuolista osaamista sekä itseohjautuvuutta voitaisiin hyödyntää tehokkaasti palkkatyössäkin.

Erityisen merkitykselliseksi nousee saatu tieto yritysneuvonnan näkökulmasta. Opinnäytetyöstä saatu tieto mahdollistaa neuvonnan räätälöimisen sairaanhoitajayrittäjien tarpeiden mukaisesti eri liiketoiminta- ja uravaiheissa. Tämä voi lisätä neuvonnan vaikuttavuutta ja tehokkuutta, sillä se perustuu konkreettisesti tietoon sairaanhoitajien haasteista ja tarpeista yrittäjyyspolulla. Opinnäytetyön avulla voidaan hahmottaa sairaanhoitajan urapolkuja, joissa sairaanhoitajat voivat toimia yrittäjinä ja palveluntuottajina. Sairaanhoitajayrittäjien kokemuksellinen tieto voi tarjota arvokasta inspiraatiota ja näkökulmaa ammatillisen uran suunnitteluun.

8.1 Tulosten tarkastelua

Opinnäytetyön tulokset antavat syvällistä ymmärrystä siitä, mitkä tekijät olivat sairaanhoitajille merkityksellisiä päätöksenteossa siirtyä yrittäjäksi. Opinnäytetyön tuloksista nousseet kolme pääkategoriaa kuvaavat näitä tekijöitä ja heijastavat sairaanhoitajien kokemuksia ja näkemyksiä yrittäjyyden aloittamisen taustalla. Lisäksi tulokset sisältävät tietoa sairaanhoitajayrittäjien taustoista. Sairaanhoitajayrittäjien taustatietojen kuvaaminen laadullisessa tutkimuksessa on merkityksellistä, koska se antaa lisäsyvyyttä ja kontekstia saatuun tietoon (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2009, 83–84). Yrittäjien taustat, kuten ikä, koulutus ja työkokemus, voivat vaikuttaa heidän päätöksiinsä ja toimintaansa sairaanhoitajayrittäjinä.

Opinnäytetyön tulosten mukaan sairaanhoitajayrittäjyyden aloittamiseen vaikuttivat merkitykselliset kokemukset työstä monin tavoin. Yrittäjyyteen motivoi vahva halu tuottaa oman näköistä palvelua, joka heijastaa sairaanhoitajien tar-

vetta suunnitella ja toteuttaa hoitotyötä niin, että se täyttää potilaan tai asiakkaan tarpeet. Yrittäjyyteen motivoivat yksilöllisempi ja itsenäinen päätöksenteko, halu menestyä sekä työn autonomia ja uusien haasteiden kohtaaminen. Nämä opinnäytetyön tulokset ovat yhdenmukaiset aiempien tutkimusten kanssa, jotka ovat osoittaneet samankaltaisia motiiveja sairaanhoitajien yrittäjyyteen siirtymisessä (Hahtela 2013; Pentikäinen 2014; Wilson 2012; Wall 2018).

Ammatillinen autonomia nousee esille keskeisenä tekijänä sairaanhoitajien siirtyessä yrittäjäksi. Sairanhoitajat haluavat vaikuttaa työnsä sisältöön ja tarjota palveluita omalla asiantuntemuksellaan. Voimakas ammatti-identiteetti ja kehittäjähenki tukevat itsenäisen hoitotyön tavoittelua, ja luovat perustan sairaanhoitajien asiakaslähtöiselle palvelulle. Sama ilmiö korostuu aiemmissä tutkimuksissa, että oman näköisen palvelun tarjoaminen ei ole vain ammatillinen tavoite vaan se toimii voimakkaana motivaatiotekijänä sairaanhoitajayrittäjäksi siirtymisessä, jossa pyritään vaikuttamaan positiivisesti hoitotyön käytäntöihin ja tarjoamaan laadukasta palvelua yksilöllisellä otteella. (Hasanen 2013; Neergård 2022; Sankelo 2022; Nurmenniemi 2012; Wilson ym. 2012; Wall 2013; Wall 2014.)

Tyytymättömyys aikaisempiin työolosuhteisiin nousi esille useina tekijöinä, jotka vaikuttivat sairaanhoitajien päätökseen siirtyä yrittäjiksi. Erityisesti haasteet liittyen vaativaan työhön ilman asianmukaista palkkausta, lisäkoulututtamisen huomioimatta jättämiseen, kehittämistyön arvostuksen puutteeseen ja vaikeuksiin huonon johtamisen ja työilmapiirin ongelmien vuoksi. Yrittäjyyden nähtiin tarjoavan mahdollisuuden paitsi itsenäiseen ja yksilölliseen hoitotyöhön myös kykyyn vaikuttaa omiin työolosuhteisiin. Aiemmat tutkimukset tukevat tätä käsitystä, että yrittäjyyteen siirtyminen on reaktio aikaisempien työolosuhteiden epätyytyväisyyteen. Yrittäjyys nähdään keinona paitsi välttää aikaisempien huonojen kokemusten toistumista, myös luoda itselleen mahdollisuus toteuttaa hoitotyötä itsenäisesti ja arvostetusti. (Hahtela 2023; Wall 2014; Wilson 2012; Helander ym. 2019; Chachula ym. 2015.)

Tämän opinnäytetyön tulokset osoittavat, että sairaanhoitajayrittäjät ovat aktiivisesti ottaneet huomioon nykytilanteen ja tulevaisuuden näkyvät päätökses-

sään ryhtyä yrittäjäksi. Ammatti-identiteetin kehitysprosessi liittyy yrityksen resurssien vahvistamiseen, mahdollisuuteen edetä uralla, pitkään työkokemukseen sekä omaan yrittäjähenkisyyteen. Aiemmissä tutkimuksissa on havaittu, samankaltaisia tuloksia, joissa korostetaan sairaanhoitajayrittäjyyteen liittyvien motivaattorien, kuten oman osaamisen hyödyntämisen halun, määrätietoisien vision ja halun uudistaa palvelutuotantoa sekä keittyä omalla uralla. (Jacobsen ym. 2021; Vannucci ym. 2017; Nurmenniemi 2012.)

Tulevaisuuden ennakkoinnin yhteydessä nousi esiin työhyvinvoinnin merkitys. Sairaanhoitajayrittäjät tavoittelevat parempaa tasapainoa työn ja vapaa-ajan välillä, mikä ilmeni pyrkimyksenä vaikuttaa työpäivien pituuteen. Opinnäytetyön tulosten mukaan myös aiempi kokemus työhyvinvoinnista vaikutti yrittäjyyteen siirtymiseen. Työhyvinvointiin liittyvät tekijät ovat linjassa aiempien tutkimustulosten kanssa ja korostavat työhyvinvoinnin merkitystä yrittäjäksi ryhtymisessä. Yrittäjäksi siirtyminen on vastaus tarpeeseen luoda motivoiva työympäristö, joka tukee kokonaisvaltaista hyvinvointia ja tasapainoa työn ja elämän välillä (Hahtela 2013; Pentikäinen 2014; Hasanen 2013; Vento 2018).

Innovatiiviset mahdollisuudet nousevat merkittäväksi tekijäksi tulevaisuuden ennakkoinnissa. Saatua opinnäytetyön tuloksia voidaan rinnastaa aiempiin tutkimuksiin, joissa sairaanhoitajayrittäjien halu kohdata haasteita ja tarttua rohkeasti uusiin mahdollisuuksiin on keskeinen teema. Sairaanhoitajayrittäjät haavevat aktiivisesti uusia liiketoimintamahdollisuuksia, markkinoita ja pyrkien tarjoamaan monipuolisia hoitopalveluja paikallisesti. Tämä korostaa sitä, että sairaanhoitajat eivät vain sopeudu muutoksiin vaan tavoittelevat aktiivisesti innovatiivisia toimintatapoja ja luovat uusia palveluja. Heillä on visio siitä, millainen tulevaisuuden sairaanhoitajayrittäjä he haluavat olla. Tämä on yhtenevä suuntaus aikaisempien tutkimusten kanssa, jotka kuvaavat sairaanhoitajayrittäjien toimintaa liiketoimintaympäristössä. (Neergård 2021; Vento 2018; Sankelo 2022; Nurmenniemi 2012; Wilson ym. 2012; Wall 2013; Wall 2014; Vannucci ym. 2017; Jakobsen 2021; Hasanen 2013.)

Kolmas pääotsikko arvokonfliktit jaetaan kahteen keskeiseen osa-alueeseen: eettisiin arvoihin ja työympäristö ei täytä eettisiä arvoja. Sairaanhoitajayrittäjäksi siirtyminen liittyy vahvasti eettisiin näkökulmiin, jotka ohjaavat sairaanhoitajien päätöksiä ja toimintaa. Omien eettisten periaatteiden kunnioittaminen,

erityisesti potilaan oikeuksien huomioon ottaminen ja hoitotyön toteuttaminen omien arvojen mukaisesti nousevat keskeiseksi tekijäksi yrittäjyyteen hakeutumisessa. Sairaanhoidajayrittäjät pyrkivät luomaan työympäristön, joka kuvaa heidän eettisiä periaatteitaan ja mahdollistaa potilaalle/asiakkaalle eettisesti kestävä hoidon. Opinnäytetyön tulokset ovat linjassa aiempien tutkimusten kanssa. Mikäli ympäristön ja organisaation toimintatavat eivät vastaa sairaanhoidajan eettisiä arvoja, syntyy vahva kannustin siirtyä yrittäjäksi. Tämä mahdollistaa oman työympäristön rakentamisen omien eettisten periaatteiden mukaisesti ja tarjota laadukasta hoitoa potilaille ja asiakkaille. Opinnäytetyön tulokset ovat yhdenmukaisia aiempien tutkimusten kanssa, korostaen yrittäjyyden roolia eettisen vastuun mahdollistajana. Eettiset periaatteet toimivat inspiraationa sairaanhoidajayrittäjyydessä ja ohjaavat vahvasti yrittäjätoimintaa sekä uusien toimintamahdollisuuksien luomista, kuten aiemmissä tutkimuksissa on todettu. (Hahtela 2023; Pentikäinen 2014; Neergård 2022; Nurminen 2012; Sankelo 2022; Hasanen 2013; Neergård 2021; Vento 2018; Jakobsen ym. 2021; Wilson 2012.)

8.2 Tutkimuksen eettisyys

Jokainen tutkimus sisältää lukuisia eri päätöksiä, siten tutkijan etiikka joutuu koetukselle lukemattomia kertoja tutkimusprosessin aikana. Tutkimusetiikka koskee tutkimuksen suunnittelua, toteuttamista ja tulosten soveltamista käytäntöön. Opinnäytetyön tulosten julkaisemisen eettisyys liittyy rehellisyyteen ja tulosten luotettavuuteen. Tutkija ei saa väärentää tuloksia eikä jättää oleellista osaa niistä kertomatta. Tutkimuksen eettiset vaatimukset edellyttävät tutkijalta eettistä vastuullisuutta. (Vehviläinen-Julkunen 2006, 26–31.)

Tutkimusaiheen ja tutkimuskohteen valinta ovat tutkijan eettisiä ratkaisuja. Tutkimustehtävän määrittely heijastaa niitä arvovalintoja, jotka ohjaavat tietyn tutkimustehtävän valitsemista ja koko tutkimusprosessia. (Vehviläinen-Julkunen 2006, 28.) Tässä opinnäytetyössä on tietoisesti valittu sairaanhoidajayrittäjien näkökulma ottaen huomioon, että aihetta on tutkittu vähän. Ilmiötä pyrittiin lähestymään ilman ennakkokäsityksiä, jotka saattaisivat ohjata merkityksen antoa. Tavoitteena oli saavuttaa mahdollisimman aito käsitys tutkittavasta ilmiöstä. (Åstedt-Kurki & Nieminen 2006, 154.)

Tutkimuksessa on kunnioitettava tiedonantajien ihmisarvoa, ja on väärin aiheuttaa heille vahinkoa tai loukata heitä. Jokaiselle tutkimukseen osallistuvalla on annettava tietoa tutkimuksen tarkoituksesta ja tavoitteista. Tiedonantajilla tulee olla vapaus päättää tutkimukseen osallistumisestaan. (Vehviläinen-Julkunen 2006, 29–30.)

Tämän opinnäytetyön tutkimuslupa haettiin Lipertek Oy yritysneuvonnan ohjeiden mukaisesti. Tutkimukseen osallistujille annettiin etukäteen tutkimustiedote, jossa kerrottiin tutkimuksen tausta ja tarkoitus, osallistumisen vapaaehtoisuus ja tutkimuksen tekijän yhteystiedot. Opinnäytetyöhön osallistuvilla kerrottiin, että sähköisesti kerätty aineisto hävitetään välittömästi opinnäytetyön valmistuttua ja jokaisen tiedonantajan anonymiteetti säilytetään koko prosessin ajan. Opinnäytetyön aineiston säilytysjärjestelyt suunniteltiin niin, että ulkopuolisten pääsy aineistoon oli estetty. Aineisto kerättiin sähköisesti ja tallennettiin tutkijan opiskeluorganisaation (XAMK) pilvipalveluun, jonne pääsy vaati erillistä tunnistautumista. Tallennetut tiedostot hävitetään välittömästi tämän opinnäytetyön valmistumisen jälkeen.

Laadullisessa tutkimuksessa osallistujien määrä on pienempi kuin määrällisessä tutkimuksessa, joten heidän anonymiteettinsä suojaaminen on tärkeitä. Tulosten raportoimisessa on kiinnitetty huomiolta siihen, ettei sairaanhoitajayrittäjiä pysty tunnistamaan kirjallisesta raportista. Anonymiteettiä edistettiin pelkistämällä alkuperäisiä ilmaisuja. Tiedonantaja voi tunnistaa oman vastauksensa, mutta ulkopuoliset eivät pysty tunnistamaan muita osallistujia. (Vehviläinen-Julkunen 2006, 31–33).

Tämän opinnäytetyön suunnittelussa ja toteuttamisessa noudatettiin hyvää tieteellistä käytäntöä, huomioiden eettisen hyväksyttävyyden, luotettavuuden ja tulosten uskottavuuden periaatteita. Opinnäytetyössä on pyritty rehelliseen raportoimiseen ja anonymiteetin suojaamiseen koko opinnäytetyön prosessin ajan (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023).

8.3 Tutkimuksen luotettavuus

Tämän opinnäytetyön luotettavuutta arvioidaan Cuban ja Lincolnin (1981) kriteereitä mukailleen, jotka sisältävät uskottavuuden, riippuvuuden ja vahvistettavuuden. Luotettavuuden arviointi kohdistuu koko tutkimusprosessiin, ei vain analyysiin. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 197–205.)

Uskottavuuden varmistamiseksi on olennaista, että tutkimuksen tulokset kuvataan perusteellisesti, totuudenmukaisesti ja selkeästi. Aineiston analyysi esitetään vaiheittain ja osoitetaan tutkimustulosten liittyminen aikaisempiin tutkimustuloksiin. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 198.) Tämän opinnäytetyön raportointi toteutettiin totuuden mukaisesti, ja selkeämuotoisesti. Tutkimustulokset esitetään siten, että lukija pystyy arvioimaan jokaisen analyysivaiheen toteutusta ja luotettavuutta. Tutkimuksen tuloksia peilataan aikaisempiin tutkimustuloksiin. Opinnäytetyön aineisto kerättiin sähköisen kyselyn avulla, joka koostui kahdesta osasta. Ensimmäisessä osassa kerättiin taustatietoja, jossa oli mahdollisuus valita aikaväli, joka parhaiten kuvasi tiedonantajan tilannetta. Toisessa osassa esitettiin varsinainen tutkimuskysymys avoimina kysymyksinä.

Siirrettävyyden edellytyksenä on, ovatko saadut tutkimustulokset yleistettävissä vastaavaan ilmiöön toisissa olosuhteissa. Siirrettävyyden arvioimiseksi tutkijan tulee antaa riittävästi tietoa tutkimukseen osallistujista (Kylmä ym. 2003.) Tämän opinnäytetyön kirjallisessa raportissa annetaan riittävästi kuvailevaa tietoa osallistujista ja heidän kokemuksistaan. Lukijalla on mahdollisuus arvioida tulosten yleistettävyyttä vastaaviin tilanteisiin. Arvioitaessa laadullisen tutkimuksen siirrettävyyttä, on merkittävässä asemassa olosuhteiden samankaltaisuus. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 197–198.) Tässä opinnäytetyössä ei ole erityisesti tavoiteltu tulosten siirrettävyyttä. Sen sijaan keskityttiin sairaanhoitajien yrittäjyyden aloittamiseen vaikuttaneiden tekijöiden tunnistamiseen. Opinnäytetyössä pyritään kuvaamaan näitä tekijöitä, luodaan perustaa tulevalle tutkimukselle ja käytännön sovelluksille sairaanhoitajayrittäjien kontekstissa. Opinnäytetyön tulokset voivat tarjota arvokasta tietoa samankaltaisissa kontakteissa, mutta niitä ei välttämättä voida suoraan siirtää toisiin tilanteisiin.

Riippuvuus edellyttää, että kiinnitetään huomiota ulkoista vaihtelua aiheuttaviin, tutkimuksesta ja ilmiöstä itsestä johtuviin tekijöihin. Silloin huomio kiinnittyy muun muassa tutkijaan ja aineiston keruuseen. (Åstedt-Kurki & Nieminen 2006, 159.) Opinnäytetyön aineisto kerättiin sähköisen kyselyn kautta. Kyselyssä käytettiin pääasiassa avoimia kysymyksiä. Tutkija on tarkasti pyrkinyt laatimaan kysymykset selkeästi varmistaakseen aineiston laadun. Vastaajille annettiin tutkimustiedote, jossa oli tutkijan yhteystiedot. Epäselvässä tilanteessa tutkimukseen osallistuvilla oli mahdollisuus olla yhteydessä tutkijaan ja näin pyrittiin välttämään kysymysten virhetulkinta. Sairaanhoidajayrittäjällä saattoi olla kiireitä, mikä saattoi vaikuttaa heidän mahdollisuuteensa vastata kyselyyn ja siten vaikuttaa aineiston kattavuuteen. Tutkija pyrki huomioimaan näitä tekijöitä suunnitellessaan ja toteuttaessaan tutkimusta.

Vahvistettavuus tarkoittaa sitä, että tutkimustulokset perustuvat kerättyyn aineistoon eikä tutkijan omiin käsityksiin. Tätä voidaan vahvistaa esittämällä tuloksissa alkuperäisiä lainauksia. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2009, 160.) Tämän opinnäytetyön tuloksia havainnollistetaan suorilla lainauksilla, jotka on poimittu tiedonantajien vastauksista avoimiin kysymyksiin. Tutkimusmenetelmä on kuvattu avoimesti ja selkeästi. Koko tutkimusprosessi on raportoitu yksityiskohtaisesti, mikä vahvistaa tulosten uskottavuutta. Tutkija perehtyi huolellisesti aiheeseen, olemassa oleviin tutkimuksiin ja ajankohtaisiin ilmiöihin. Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys pohjautuu aiempiin tutkimuksiin, vaikkakin kyseistä ilmiötä on tutkittu rajallisesti. Opinnäytetyön aikana tutkija on reflektoinut omia kokemuksiaan tutkittavasta aiheesta säilyttääkseen aineiston objektiivisuuden.

8.4 Johtopäätökset

Tämä opinnäytetyö pyrki muodostamaan syvällisen kuvauksen siitä, mitkä tekijät vaikuttivat sairaanhoitajien päätöksiin ryhtyä yrittäjäksi. Opinnäytetyö syventää ymmärrystämme tekijöistä, jotka vaikuttivat sairaanhoitajien yrittäjätömminnan aloittamiseen. Tulokset avaavat uusia näkökulmia ja tarjoavat perustaa jatkotutkimuksille sekä käytännön sovelluksille ja mahdollisuuksille. Ne toimivat myös innostavana esimerkkinä sairaanhoitajille rohkaisten heitä tarttumaan yrittäjyyteen rohkeasti ja luovasti.

Johtopäätös 1:

Merkitykselliset kokemukset edellisestä työpaikasta ovat voimakas liikkeelle paneva voima, joka ohjaa sairaanhoitajia ryhtymään yrittäjäksi ja aloittamaan itsenäisen ammatinharjoittamisen. Sairaanhoitajayrittäjät pyrkivät innovatiivisuuteen vahvan itseohjautuvuuden avulla. Yrittäjänä he saavat toteuttaa omia ideoitaan ja vahvistavat omaa motivaatiotaan innostuneesti.

Johtopäätös 2:

Sairaanhoitajien siirtyminen yrittäjäksi korostaa tarkan harkinnan ja ennakkotyön merkitystä, kun he ovat huomioineet ammatti-identiteetin kehityksen, työhyvinvoinnin, uralla etenemisen ja innovatiiviset mahdollisuudet. Yllättäen yrittäjäksi tehty päätös kuvastaa taas spontaaniutta ja sattuman vaikutusta. Yrittäjäksi siirtyminen voi olla sekä harkittua, että spontaani reaktio markkinoiden tarpeisiin, unelmiin ja yksilöllisiin mahdollisuuksiin.

Johtopäätös 3:

Arvokonfliktit entisessä työympäristössä olivat merkittävä tekijä siirtyä yrittäjäksi. Sairaanhoitajayrittäjät kokivat tarpeen toteuttaa hoitotyötä omien arvojen mukaisesti toivomallaan tavalla. Eriävät arvot entisen työpaikan kanssa vaikuttivat päätökseen aloittaa yrittäjyys, jotta voi toteuttaa arostamaansa sairaanhoitajan työtä omien arvojen pohjalta.

Johtopäätös 4:

Sairaanhoitajayrittäjät eivät tyydy vain ylläpitämään nykyistä osaamistaan vaan he ovat vahvasti suuntautuneita ammatilliseen kehittymiseen ja kehittämiseen. Opinnäytetyön tulokset osoittavat, että heidän ammatillinen kasvunsa on olennainen osa yrittäjyyttä. Yritteliäisyys ja voimakas halu kehittyä korostavat sitä, että sairaanhoitajayrittäjät ovat aktiivisia toimijoita, jotka pyrkivät koko ajan parantamaan osaamistaan vastatakseen paremmin yritystoiminnan ja hoitopalvelujen vaatimuksiin.

Johtopäätös 5:

Opinnäytetyön tulokset viittaavat siihen, että sairaanhoitajayrittäjille olisi hyödyllistä tarjota räätälöityä tukea ja palveluita yrityksen perustamisen erivaiheisiin. Erityisesti yrityksen perustamisen alkuvaiheessa korostuu perusasioita, kuten liiketoimintasuunnitelman laatiminen, kustannusten tarkasteluoptimointia

ja käytännön asioita kuten kirjanpitoa, laskutusta, riskienhallintaa, brändin kehittämistä ja sopeuttamista muutoksiin sekä toimitilavaatimuksiin. Lisäksi mentorimahdollisuus, jossa kokeneempi yrittäjämentor tarjoaa vahvistusta sairaanhoitajayrittäjyyden eri vaiheissa, voisi osoittautua erittäin tärkeäksi tueksi.

Tämä kohdennettu tuki luo vankan perustan sairaanhoitajayrittäjien menestykselle ja auttaa heitä navigoimaan yritystoiminnan haasteissa.

Johtopäätös 6:

Sairaanhoitajayrittäjät ovat rohkeita uraedistäjiä ja toimijoita tulevaisuuden ennakoimisessa. Sairaanhoitajien tulevaisuuden ennakointi integroituu sairaanhoitajayrittäjien toimintafilosofiaan, korostaen samalla heidän rohkeuttaan ja uraedistämisen merkitystä. Yrittäjäksi ryhtyminen, perinteisen sairaanhoitajan työmallin muuttaminen, osoittaa heidän valmiutensa haastaa oletettu sairaanhoitajan status ja luoda uusia mahdollisuuksia.

Johtopäätös 7:

Sairaanhoitajayrittäjyys pitäisi nähdä hoitotyön uutena ulottuvuutena. Tutkimus nostaa esiin yhteiskunnallisesti ajankohtaista teemaa sairaanhoitajien ammatillisesta työtyytyväisyydestä ja urakehityksestä. Tutkimukseen osallistuneet sairaanhoitajat ilmentävät vahvaa intohimoa mahdollisuudesta toteuttaa sairaanhoitajan työtä yrittäjyyden kautta. Tämä näkökulma tarjoaa merkittävän uravaihtoehdon, joka tulisi ottaa huomioon sairaanhoitajien koulutuksessa. Yksilölliset persoonallisuudet ja yrittäjämäinen asenne ovat voimavara, jonka potentiaalia tulisi hyödyntää ja mahdollistaa sairaanhoitajille palvelutuottajarooli. Tämä opinnäytetyö antaa arvokasta panosta keskusteluun hoitotyön monipuolisesta uravaihtoehdoista ja ammattilaisten työtyytyväisyyden edistämisestä.

8.5 Jatkotutkimushaasteet

Tässä opinnäytetyössä kuvataan niitä tekijöitä, jotka ovat vaikuttaneet sairaanhoitajien yrittäjyyden aloittamiseen. Tämän opinnäytetyön tulokset tarjoavat mahdollisuuden jatkotutkimuksille, jotka voivat syventää ymmärrystä sairaanhoitajien yrittäjyyteen liittyvistä tekijöistä ja edistää ammatillista kehitystä tällä alalla.

Esimerkiksi syvällisempi tutkimus koulutuksen vaikutuksesta yrittäjyyteen voisi tuoda uutta tietoa siitä, miten koulutusohjelmat voivat optimoida sairaanhoitajien valmiuksia yrittäjyyteen. Entä tutkimus työelämän muutosten vaikutuksista, voisiko se antaa kattavampaa kuvaa siitä, miten työolosuhteet vaikuttavat yrittäjäksi ryhtymiseen sairaanhoitajien keskuudessa?

Kuinka erilaiset esteet vaikuttavat sairaanhoitajien päätökseen ryhtyä yrittäjäksi? Tutkimus voisi antaa käytännön näkemyksiä siitä, miten hankalia haasteita voitaisiin helpottaa ja tukea sairaanhoitajien yrittäjyyttä.

Opinnäytetyön tulokset avaavat mielenkiintoisen polun tutkia tarkemmin sairaanhoitajayrittäjien tarjoamia palvelutuotteita, erityisesti ottaen huomioon globaalit muutokset terveydenhuoltosektorilla. Jatkotutkimuksena voisi tukiä, millaisia palveluja sairaanhoitajayrittäjät voisivat tarjota kasvavaan terveydenhuollonpalvelujen tarpeeseen. Mielenkiintoista olisi selvittää sairaanhoitajayrittäjien näkemyksiä, mitkä palvelut he näkevät merkityksellisinä ja tarpeellisina terveydenhuollon muuttuvassa kontekstissa.

Erityisen mielenkiintoinen tutkimus näkökulma olisi, että keskityttäisiin sairaanhoitajayrittäjien innovatiivisiin ratkaisuihin terveydenhuollossa. Miten sairaanhoitajat luovat uusia toimintamalleja, palveluja tai teknologisia sovelluksia ratkaistakseen terveydenhuoltoon liittyviä haasteita tai täyttääkseen niitä tarpeita? Tämä antaisi varmasti syvempää käsitystä, miten sairaanhoitajat voivat toimia terveydenhuollossa innovaattoreina ja edistää alaa omilla asiantuntijapanoksillaan.

LÄHTEET

Aluehallintovirasto s.a. Sosiaali- ja terveystalvet. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://avi.fi/asioi/yritys-tai-yhteiso/luvat-ilmoitukset-ja-hakemukset/sosiaali-ja-terveyspalvelut> [viitattu 10.2.2024].

Arnaert, A., Mills, J., Bruno, F. S. & Ponzoni, N. (2018). The educational gaps of nurses in entrepreneurial roles: An integrative review. *Journal of Professional Nursing*, 6, 494–501. Saatavissa: <https://doi.org/10.1016/j.profnurs.2018.03.004> [viitattu 16.12.2023].

Aura, O., Ahonen, G., Hussi, T. & Ilmarinen, J. 2014. Strategisen hyvinvoinnin johtaminen Suomessa 2014. Pohjola vakuutus ja Suomen terveystalo. Helsinki. PDF-dokumentti Saatavissa: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-261-490-2> [viitattu 17.12.2023].

Chachula, K., Myrick, F. & Younge, O. 2015. Letting go: How newly graduated registered nurses in Western Canada decide to exit the nursing profession. *Nurse education today* 7, 912–918. Saatavissa: <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2015.02.024> [viitattu 15.11.2022].

Elo, S., Kajula, O., Tohmola, A. & Kääriäinen, M. 2022. Laadullisen sisälönanalyysin vaiheet ja eteneminen. *Hoitotiede* 4, 215–225. Saatavissa: <https://journal.fi/hoitotiede/article/view/128987/78028> [viitattu 10.2.2024].

Fink, A. 2009. Conducting research literature reviews. From the internet to paper. California. Sage Publications, inc.

Hahtela, N. & Karhe, N. 2022. Hoitotyötä tekevien sairaanhoitajien kokemuksia oman työyksikön henkilöstötilanteesta ja sen seurauksista. Sairaanhoitajaliitto. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://sairaanhoitajat.fi/wp-content/uploads/2021/11/Sairaanhoitajaliiton-raportti-sairaanhoitajien-henkilostotilannekyselysta-syksy-julkaistu-15.11.2021.pdf> [viitattu 18.11.2022].

Hahtela, N. 2023. Työolobarometri 2023. Suomen Sairaanhoitajien selvitys sosiaali- ja terveystalvet vetovoimaisuudesta ja työhyvinvoinnista. Suomen Sairaanhoitajien julkaisu. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://sairaanhoitajat.fi/wp-content/uploads/2023/05/Tyo%CC%88olobarometri-2023-1.pdf> [viitattu 17.12.2023].

Hasanen, K. 2013. Narrating Care and Entrepreneurship. Tampereen yliopisto. Yhteiskunta- ja kulttuuritieteiden yksikkö. Väitöskirja. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-44-9058-3> [viitattu 4.11.2022].

Helander, M., Roos, M. & Suominen, T. 2019. Nuorten sairaanhoitajien näemyksiä ammatista lähtemisestä. *Hoitotiede* 31, 180–190. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:NBN:fi:tuni-201911296452> [viitattu 5.11.2022].

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2013. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

Hotus, 2020. Mitkä tekijät ovat yhteydessä sairaanhoitajien työtyytyväisyyteen

ja työssä pysymiseen? Saatavissa: <https://www.hotus.fi/wp-content/uploads/2020/03/nayttovinkki-3-2020.pdf> [viitattu 15.12.2023].

Jakobsen, L., Washer Qvistgaard, L., Trettin, B. & Rothman, M. 2021. Entrepreneurship and nurse entrepreneurs lead the way to the development of nurses' role and professional identity in clinical practice A qualitative study. *Journal of Advanced Nursing* 10, 4142-4155. Saatavissa: <https://doi.org/10.1111/jan.14950> [5.11.2022].

Kainlauri, A. 2007. Ideasta hyvinvointialan yrittäjäksi. Helsinki: WSOY.

Kananen, J., 2014. Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä. Miten kirjoitan kvalitatiivisen opinnäytetyön vaihe vaiheelta. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisu. Makkonen. T.(toim.)

Kankkunen, P. & Vehviläinen-Julkunen, K. 2009. Tutkimus hoitotieteessä. 1 painos. Porvoo: WSOY pro Oy.

Kankkunen, P. & Vehviläinen-Julkunen, K. 2013. Tutkimus hoitotieteessä. 3. uudistettu painos. Helsinki: Sanoma Pro.

Kokkinen, L., Ala-Laurinaho, A., Alasoini, T., Varje, P., Väänänen, A. & Toppinen, S. 2020. Hyvinvointia työstä 2030-luvulla. Skenaarioita työelämän kehityksestä. Työterveyslaitos. Helsinki. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-261-943-3> [viitattu 17.12.2023].

Kotter, J. 1996. Muutos vaatii johtajuutta. Helsinki: Rastor.

Kuusisto, K. 2011. Ihmisen kokemuksellisuus ja kokonaisvaltaisuus Fenomenologisen erityistieteen tuottama tieto ja tiedon hyödynnettävyys hoitamisen ilmiöön. PDF-dokumentti. Saatavilla: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/55162/Ihmisen_kokemuksellisuus.pdf [viitattu 28.12.2023].

Kylmä, J., Pietilä, A.M. & Vehviläinen-Julkunen, K. 2002. Terveiden edistämisen etiikan lähtökohtia. Teoksessa Pietilä, A-M., Hakulinen, T., Hirvonen, E., Koponen, P., Salminen, E-M. & Sirola, K. Terveiden edistäminen. Uudistuvat työmenetelmät. Wsoy 70–74.

Kyrö, P. 1997. Yrittäjyyden muodot ja tehtävä ajan murroksissa. Väitöskirja. Jyväskylän Yliopisto. Studies in Computer Science and Economics and Statistics 38.

Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 28.6.1994/559.

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 17.8.1992/785.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 1.1.2024/ 741.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä 14.4.2023/703

Lipertek Oy. s.a. Lipertek Oy:ssä kehitämme Liperin kunnan elinkeinoelämää. Saatavissa: <https://www.lipertek.fi/lipertek-oy> [viitattu 4.10.2023].

Manka, M.-L. & Manka, M. 2016. Työhyvinvointi. Helsinki: Talentum Pro.

Metsämuuronen, J., 2000. Uuden vuosituhannen haasteet sosiaali- ja terveysalalla. *Suomen Lääkärilehti* 14/2000. PDF-dokumentti. Saatavissa: [https://www.researchgate.net/publication/305775030_Uuden_vuosituhanen_haasteet_sosiaali- ja_terveysalalla/link/57a0db7008ae5f8b25896b4a/download](https://www.researchgate.net/publication/305775030_Uuden_vuosituhanen_haasteet_sosiaali-ja_terveysalalla/link/57a0db7008ae5f8b25896b4a/download) [viitattu 18.10.2022].

Neergård, G.B. 2020. Entrepreneurial nurses in the literature: A systematic literature review. *Journal of Nursing Management* 5, 905–915. Saatavissa: <https://doi-org.ezproxy.xamk.fi/10.1111/jonm.13210> [viitattu 11.2.2024].

Neergård, G.B. 2022. Nurse entrepreneurs' ethical concerns: A qualitative inquiry of the pursuit of opportunity. *Journal of Nursing Management* 30, 2346–2356. Saatavissa: <https://doi.org/10.1111/jonm.13850> [viitattu 15.11.2024].

Nurmenniemi, H. 2013. Palkkatyöstä yrittäjäksi sosiaali- ja terveysalalla toimivien yrittäjien ajattelutavan muutoksista. Jyväskylä University School of Business and Economist. Väitöskirja. Saatavissa: https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/41152/978-951-39-5128-3_vaitos05042013.pdf [viitattu 25.5.2023].

Opetusministeriö. 2006. Ammattikorkeakoulusta terveydenhuoltoon. Koulutuksesta valmistuvien ammatillinen osaaminen, keskeiset opinnot ja vähimmäisopintopisteet. PDF-dokumentti. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 24. Saatavissa: <http://urn.fi/URN:ISBN:952-485-195-4> [viitattu 19.10.2022].

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2017. Yrittäjyyslinjaukset koulutukseen. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://okm.fi/documents/1410845/4363643/yrittajyyslinjaukset-koulutukseen-okm-2017.pdf/dd81b6e7-888e-45e4-8c08-40d0d5a5277e> [viitattu 2.6.2023].

Pentikäinen, L., Toppila, J., Koivistoinen, A., Rouvinen, P., Pajarinen, M., Ali-Yrkkö, J., Kauhanen, M., Kauhanen, A., Aaltonen, M., Alasoini, T., Oosi, O. Katsaus suomalaisen työntulevaisuuteen. Julkaisija Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja. Työ ja Yrittäjyys. 30/2014. PDF-tiedosto. Saatavissa: <https://tem.fi/documents/1410877/2859687/Katsaus+suomalaisen+ty%C3%B6n+tulevaisuuteen+09092014.pdf> [viitattu 18.10.2022].

Potilasvakuutuslaki 22.8.2019/ 948.

Puttonen, S., Hasu, M. & Pahkin, K. 2016. Työhyvinvointi paremmaksi. Keinoja työhyvinvoinnin ja työterveyden kehittämiseksi suomalaisilla työpaikoilla. Työterveyslaitos. Helsinki. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/130787/Ty%C3%B6hyvinvointi%20paremmaksi.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [30.1.2024].

Rauhala, L. 2005. Ihmiskäsitys ihmistyössä. Helsinki: Gaudeamus.

Salminen, A. 2011. Mikä kirjallisuuskatsaus? Johdatus kirjallisuuskatsauksen tyyppeihin ja hallintotieteellisiin sovelluksiin. Vaasan yliopiston julkaisuja. Opetusjulkaisuja 62. Julkisjohtaminen 4. PDF-tiedosto. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-476-349-3> [viitattu 16.11.2022].

Sankelo, V. 2022. 50+ -ensiyrittäjien identifioituminen ja kerrotut identiteetit toimijuuden rakentamina prosesseina. Vaasan yliopisto. Johtamisen yksikkö. Strateginen johtaminen. Väitöskirja. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-395-013-9> [viitattu 18.10.2022].
Sitra s.a. Systeminen muutos. Saatavissa: <https://www.sitra.fi/tulevaisuussanasto/systeminen-muutos/> [viitattu 7.12.2022].

Soila, T. & Kaarakainen, M. 2018. Potilaasta kuluttajaksi? Sosiaali- ja terveyspalveluiden asiakkuuksien rakenteellinen muutos mediassa 2007–2017. *Hallinnon Tutkimus* 4, 270–285. Saatavissa: <https://journal.fi/hallinnontutkimus/article/view/99635/57258> [viitattu 18.10.2022].

Sosiaali- ja terveysministeriö. 2010. Uusi terveydenhuoltolaki parantaa asiakkaiden asemaa. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://stm.fi/-/terveydenhuoltolaki-parantaa-asiakkaiden-asemaa> [viitattu 7.12.2022].

Sosiaali- ja terveysministeriö. 2021. Kliinisen hoitotyön erikoisalut. Ehdotukset kliinisesti erikoistuneen sairaanhoitajan osaamisen kehittämiseksi. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2021:36. PDF-dokumentti. Saatavissa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-8428-8> [viitattu 18.10.2022].

Sosiaali- ja terveysministeriö s.a. Työhyvinvointi. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://stm.fi/tyohyvinvointi> [viitattu 16.12.2023].

Sosiaali- ja terveysministeriö. 2018. Eheä yhteiskunta ja kestävä hyvinvointi sosiaali- ja terveysministeriön tulevaisuuskatsaus. Valtioneuvoston julkaisusarja 22/2018. PDF-dokumentti. Saatavissa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-596-9> [viitattu 18.11.2022].

Sosiaali- ja terveysministeriö. 2023. Uusi laki sääntelemään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelyä. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://stm.fi/-/uusi-laki-saantelemaan-sosiaali-ja-terveydenhuollon-asiakastietojen-kasittelya-1> [viitattu 16.12.2023].

Sosiaali- ja terveysministeriö. 2024. Sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalain soveltaminen. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://stm.fi/documents/1271139/1365571/Sote-valvontalain+soveltamisohje.pdf/90ebc10a-8a10-3bb4-423e-d2cb1259c4b0/Sote-valvontalain+soveltamisohje.pdf/Sote-valvontalain+soveltamisohje.pdf?t=1701349668622> [viitattu 10.2.2024].

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto & Aluehallintovirasto s.a. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://valvira.fi/documents/152634019/196721704/Soteri_asioiden_lop-puk%C3%A4ytt%C3%A4j%C3%A4ohje_sote.pdf/243d95dc-9ef1-0f20-73a4-7e7daea4a72c/Soteri_asioiden_lop-puk%C3%A4ytt%C3%A4j%C3%A4ohje_sote.pdf/Soteri_asioiden_lop-puk%C3%A4ytt%C3%A4j%C3%A4ohje_sote.pdf?t=1704266090760 [viitattu 10.2.2024].

Stolt, M., Axelin, A. & Suhonen, R. (toim.). Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä. 2016. Turku: Turun yliopisto. Hoitotieteen laitoksen julkaisuja A:73.

Terveystieteiden laiti 1.5.2011/1326.

Tevameri, T. 2020. Missä mennään sote-ala? Sosiaali- ja terveysalan toimialaraportti. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 2020:1. PDF-dokumentti. Saatavissa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-480-8> [viitattu 10.10.2022].
Tutkimuseettinen neuvottelukunta. 2023. Hyvä tieteellinen käytäntö. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://tenk.fi/sites/default/files/2023-03/HTK-ohje_2023.pdf [viitattu:2.2.2024].

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Uudistettu painos 2022. Tammi. <https://www.elliblibrary.com/reader/9789520400118> [Viitattu 17.10.2022].

Työterveyslaitos s.a. Työntekijöiden hyvinvointi organisaatiomuutoksessa. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ttl.fi/teemat/tyoelaman-muutos/organisaatiomuutos/tyontekijoiden-hyvinvointi-organisaatiomuutoksessa> [viitattu 7.12.2022].

Työturvallisuuslaki 23.8.2002/738.

Valvira, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto & Aluehallintovirasto s.a. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://valvira.fi/documents/152634019/196721704/Soteri_asioiden_lop-puk%C3%A4ytt%C3%A4j%C3%A4ohje_sote.pdf/243d95dc-9ef1-0f20-73a4-7e7daea4a72c/Soteri_asioiden_lop-puk%C3%A4ytt%C3%A4j%C3%A4ohje_sote.pdf/Soteri_asioiden_lop-puk%C3%A4ytt%C3%A4j%C3%A4ohje_sote.pdf?t=1704266090760 [viitattu 10.2.2024].

Valvira, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto. Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallinen valvontaohjelma vuosille 2020–2023. Päivitys vuodelle 2023. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://valvira.fi/documents/152634019/171564151/Sote-valvontaohjelma-2023.pdf/7ce32e9c-7ab4-8a3d-cbf2-602fa600683e/Sote-valvontaohjelma-2023.pdf?t=1692179845264>

Vannucci, M.J. & Weinstein, S, M. 2017. The nurse entrepreneur: empowerment needs, challenges, and self-care practices. *Nursing Research and Reviews*, 7, 57-66. Saatavissa: <https://doi.org/10.2147/NRR.S98407> [18.10.2022].

Vehviläinen-Julkunen, K. 2006. Hoitotieteellisen tutkimuksen etiikka. Teoksessa Paunonen, M & Vehviläinen-Julkunen, K. Hoitotieteen tutkimusmetodiikka. Wsoy. Helsinki.

Vento, S. 2018. Yrittäjän vapaus hoivapalvelussa. Tutkimus hoivayrittäjien käytännöstä. Jyväskylän yliopisto. Humanistis-yhteiskuntatieteellisen tiedekunta. Väitöskirja. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/58542> [viitattu 20.10.2022].

Vuorenpää, P. 2018. Naisyrittäjien työhyvinvointi. *Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti*, 55, 130–142. Saatavissa: <https://journal.fi/sla/article/view/70264/31279> [viitattu 19.12.2022].

Wall, S. 2013. Nursing entrepreneurship: motivators, strategies and possibilities for professional advancement and health system change. *Nurs Leadersh* 2, 29–40. Saatavissa: <https://doi.org/10.12927/cjnl.2013.23450> [viitattu 18.10.2022].

Wall, S. 2014. Self-employed nurses as change agents in healthcare: strategies, consequences, and possibilities. *Journal of Health Organisation and Management*, 4, 11-31. Saatavissa: <https://doi.org/10.1108/JHOM-03-2013-0049> [viitattu 17.11.2022].

Whittemore, R. & Knafl, K. 2005. The integrative review: updated methology. *Journal of Advanced Nursing*, 52, 5, 546–553. Pdf-TIEDOSTO. Saatavilla: <https://doi.org/10.1111/j.1365-2648.2005.03621.x> [viitattu 11.2.2024].

Wilson, A., Whitaeker, N. & Whitford, D. 2012. Rising to challenge of health care reform with entrepreneurial and intrapreneurial nursing initiatives. *Online Journal of Issues in Nursing* 2, 5. Saatavissa: <https://doi.org/10.3912/OJIN.Vol17No02Man05> [viitattu 24.11.2022].

Yrittäjä s.a. Oppaat. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.yrittajat.fi/op-paat/#/?search=&guideTopics=&themes=&keywords=&contentTypes=GUIDE&offset=0> [viitattu 1.3.2024].

Åstedt-Kurki, P. & Nieminen, H. 2006. Fenomenologisen tutkimuksen peruskäsitteet hoitotieteessä. Teoksessa Paunonen, M. & Vehviläinen - Julkunen, K. Hoitotieteen tutkimusmetodiikka. Wsoy. Helsinki, 152–163.

Tekijät ja Tutkimuksen nimi	Tarkoitus	Menetelmä	Keskeiset tulokset
Chachula K.M, Myrick. F., Yonge, O. 2015.Kanada. Letting go: How newly graduated registered nurses in Western Canada decide to exit the nursing profession.	On tutkia vastavalmistuneiden sairaanhoitajien päätöstä alalta poislähtöön	Laadullinen tutkimus. Sisällön analyysi. Haastattelu.	Vastavalmistuneiden sairaanhoitajien pääasiallinen syy poistua alalta oli sopeutumattomuus. Työtyytymättömyyttä aiheutti kielteiset kokemukset joustamattomassa työympäristössä, jossa hoitotyö tuntui ahdistavalta.
Wall, S. 2014. Kanada. Self-employed nurses as change agents in healthcare: strategies, consequences, and possibilities.	On kuvata, kuinka sairaanhoitajayrittäjä näkee nykyisen terveydenhuollon palvelukentän. Millaisia ominaisuuksia sairaanhoitajilla on voi vaikuttaa systeemin muutokseen.	Laadullinen tutkimus. Etnografinen tutkimus.	Sairaanhoitajat pohtivat ottavansa yritysriskejä, jotta saa tehdä hoitotyötä ammatillisten arvojen mukaisesti. Innovatiivisuus, vaikuttaminen, toiminnan johtaminen. Työn kuvan laajentaminen sekä uusien ideoiden kehittämistä.
Wall, S. 2013. Kanada. Nursing entrepreneurship: motivators, strategies and possibilities for professional advancement and health system change	On tarkastella itsenäisten sairaanhoitajien kokemuksia ammatin edistämässä ja kehittämässä terveydenhuoltoon.	Laadullinen tutkimus. Etnografinen tutkimus.	Yrittäjäsaairanhoitajien työtyytyväisyys on korkea. He ovat innovatiivisia ja tarjoavat hoitotyön arvoihin perustuvaa hoitoa edistävät vaihtoehtoisia käsityksiä terveydenhuollosta. Korkea vastuuntunto. Yrittäjänä toimiva sairaanhoitaja on kohdannut huomattavaa vastusta, koska työtapa on epäperinteinen.

<p>Wilson, A., Whitaker, N. & Whitford, D. 2012. Australia. Rising to the challenge of health care reform with entrepreneurial and intrapreneurial nursing initiatives.</p>	<p>On tuoda esiin maailmanlaajuisen näkökulma hoitotyön rooleihin. Yrittäjyys ja sisäinen yrittäjyys</p>	<p>Historiallinen katsaus</p>	<p>Sairaanhoitajat ovat kohdanneet rajoituksia, mikä on estänyt heitä hyödyntämästä täysipainoisesti ammattitaitoaan. Sairaanhoitajayrittäjä voi olla myötävaikuttamassa laadukaiden ja kustannustehokkaaseen terveystalouden tuottamiseen. Yrittäjyys tarjoaa mahdollisuuden harjoittaa itsenäistä ammattia, mahdollistaa omien näkemysten, arvojen toteuttamisen innovatiivisten toimintamallien avulla asiakkaan terveystulosten parantamiseksi.</p>
<p>Neergård, G-B. 2022. Norja. Nurse entrepreneurs' ethical concerns: A qualitative inquiry of the pursuit of opportunity</p>	<p>On tutkia kuinka sairaanhoitajien eettiset huolenaiheet vaikuttavat yrittäjänä toimimiseen.</p>	<p>Kvalitatiivinen tutkimus. Narratiivinen haastattelu. Teoreettinen temaattinen analyysi.</p>	<p>Hoitotyön eettiset arvot innoittivat yrittäjyyteen. Yrittäjyys mahdollistaa itsensä toteuttamisen ja ideoiden kehittämisen sekä uusien palvelujen tuottamisen. Yrittäjyys motivoi, innostaa kehittämään ammatillista osaamista eettisten hoitotyön arvojen ohjaamana. Eettiset hoitotyön arvot ohjaavat vahvasti yrittäjätoimintaa</p>

<p>Jakobsen, L., Qvistgaard, L., Trettin, B. & Rothmann, M. 2021. Tanska. Entrepreneurship and nurse entrepreneurs lead the way to the development of nurses' role and professional identity in clinical practice A qualitative study.</p>	<p>On tutkia sairaanhoitajayrittäjien kokemuksia ja näkökulmia kliinisessä ja kulttuurisessa hoitotyön ympäristössä sekä yrittäjyyden vaikutusta sairaanhoitajan rooliin ja ammatilliseen identiteettiin.</p>	<p>Kvalitatiivinen tutkimus. Puolistrukturoitu haastattelu.</p>	<p>Sairanhoitajayrittäjä kokee ammatillisia ristiriitoja hoitotyön mahdollisuuden ja perinteisen työtavan välillä. Yrittäjyys laajentaa sairaanhoitajan ajattelua terveystieteiden näkökulmasta ja tarjoaa merkittävän oppimiskokemuksen. Sairanhoitaja yrittäjäksi ryhtymistä vaikeuttaa omat ennakkoluulot, velvollisuudentunto ja arvot.</p>
<p>Vannucci, MJ & Weinstein, SM. 2017. USA. The nurse entrepreneur: empowerment needs, challenges, and self-care practices</p>	<p>On selvittää miksi sairaanhoitajat ryhtyvät palkkatyöstä yrittäjäksi ja mitkä tekijät motivoivat yrittäjyyteen ja mitä haasteita liittyy yrittäjyyteen.</p>	<p>Kvantitatiivinen tutkimus. Sähköinen kysely.</p>	<p>Sairanhoitajat perustivat oman yrityksen välttääkseen aiemmin työelämässä koettuja stressitekijöitä. Tarve poistua väkivaltaisesta työympäristöstä. Yrittäjäksi ryhdyttiin myös, että haluttiin tehdä laadukasta hoitotyötä, taustalla saattoi olla elämänmuutos, fyysiset tai terveydelliset syyt. Halu huomioida omaa elämänlaatua. Myös markkinatrendit ja systeemiset ongelmat motivoivat yrittäjyyteen. Yrittäjyys nähtiin mahdollisuutena toteuttaa ja tehdä omia päätöksiä, kasvua ja vaikuttamista. Autonomia lisääntyi. Itsemääräämisoikeus. Parempi tasapaino työn ja vapaa-ajan kanssa.</p>

<p>Neergård, G-B. 2021. Norja. Entrepreneurial nurses in the literature: A systematic literature review.</p>	<p>On selvittää mitä tarkoitetaan yrittäjähenkisellä hoitotyöllä ja miten se näkyy hoitoroolissa.</p>	<p>Systemaattinen kirjallisuuskat-saus.</p>	<p>Sairaanhoitajayrittäjän haasteena on yhdistää yhteen perinteinen hoitotyön käsitys ja pyrkimys tarjota palvelua innovatiivisella tavalla. Yrittäjyys edistää sairaanhoitajien kykyä ajatella laajemmin terveystieteiden ja hoitokulttuuria ja roolia. Ammatilliset arvot ja omat ennakkoluulot yrittäjyyttä kohtaan voivat vaarantaa mahdollisuuden yrittäjäksi ryhtymiseen. Yrittäjyys tarjoaa mahdollisuuden kehittää sairaanhoitajan roolia ja identiteettiä, mikä on tärkeää potilaille ja terveydenhuollon haasteiden kannalta.</p>
<p>Arnaert, A., Myllyt, J., Sol Bruno, F. & Ponzoni, N. 2018. Kanada. Entrepreneurial nurses in the literature: A systematic literature review.</p>	<p>On selvittää miksi hoitoalan opetusohjelmat eivät sisällä liiketoiminnan opintoja ja taitojen kehittämistä.</p>	<p>Integroiva kirjallisuuskat-saus.</p>	<p>Sairaanhoitajayrittäjillä on erilaisia motiiveja ryhtyä yrittäjäksi. Yrittäjän haasteita ovat verkostoituminen, oman ammatti-identiteetin sovittaminen ja muiden suhtautuminen yksityiseen ammatinharjoittajaan. Yrittäjyys on vieras käsite koulutuksessa mikä voi vaikuttaa sairaanhoitajan urasuunnitteluun. Opetussuunnitelmat eivät tue liiketoimintaa osaamista. Yrittäjyys ei ole vielä integroitunut sairaanhoitajien ammatilliseen identiteettiin. Sen sisällyttäminen koulutukseen on tarpeellista.</p>

Tekijät ja Tutkimuksen nimi	Tarkoitus	Menetelmä	Keskeiset tulokset
Vento, Suomi. 2018. Yrittäjän vapaus hoivapalvelussa; tutkimus hoivayrittäjien käytännöstä vapaudesta. Väitöskirja.	Tutkimuksen tavoitteena on analysoida yrittäjän vapautta hoivan tuottamisesta yhteiskuntafilosofisesta näkökulmasta	Laadullinen tutkimus. Haastattelu. Teoreettinen sisällön analyysi, jossa yrittäjän vapautta tutkittiin kolmella ulottuvuudella.	Sairaanhoitajayrittäjä pystyy tekemään arvostamia valintoja ja määrittelemään moraalisesti hyväksyttävän toiminnan rajat. Yrittäjänä on elinkeinovapaus ja vapautumista palkkatyöstä.
Sankelo, V. 2022.Suomi. 50+-ensiyrittäjien identifiointi ja kerrotut identiteetit toimijuuden rakentamisprosessina. Väitöskirja.	Tutkimuksen tavoitteena on selvittää 50+-ensiyrittäjien identifiointia ja identiteettiä ja miten se näyttyy yrittäjien kerronnassa.	Laadullinen tutkimus. Pitkäaikainen tutkimus. Teemahaastattelu. Sisällönanalyysi.	Sairaanhoitaja ryhtyy yrittäjäksi koska haluaa kehittää itseään ja laajentaa ammatillista osaamistaan yrittäjyyden aikana. Yrittäjä haluaa toteuttaa yrittäjyyttään aikaisemmissa työpaikoissa havaitsemiaan puutteita välttämällä
Hasanen, K.2013.Suomi Narrating care and entrepreneurship. Väitöskirja.	Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, millä tavalla hoivayrittäjät tuottivat yrittäjyydestään. Tavoitteena oli lisätä tietämystä hoivayrittäjyydestä yrittäjien näkökulmasta.	Narratiivinen tutkimusmenetelmä. Retorinen lukutapa.	Usein hoivayrittäjät haluavat perustaa yrityksen tarjotakseen hyvää ja laadukasta palvelua ja yrittäjyys on keino, jonka avulla se on mahdollista toteuttaa.

<p>Helander, M., Roos, MS., Suominen, T. Suomi. 2019. Nuorten sairaanhoitajien näkemyksiä ammatista lähtemisestä. Väitöskirja.</p>	<p>Tarkoitus on kuvata alle 29-vuotiaiden sairaanhoitajien aikomuksia lähteä ammatistaan. Tavoitteena on hyödyntää tietoa hoitotyön koulutuksessa ja johtamisessa, jotta nuoria hoitajia saadaan sitoutumaan ammattinsa</p>	<p>Laadullinen tutkimus .E-kysely. Aineistolähtöinen sisällön analyysi.</p>	<p>Nuorten sairaanhoitajien sitoutuminen työhön ja organisaatioon ei ole yhtä vahvaa kuin vanhemmilla kollegoilla, ja he lähtevät ammatistaan vanhempia kollegoita herkemmin. Työhyvinvoinnilla ja työtyytyväisyydellä on merkittävä rooli, kun nuoren sairaanhoitajan toivotaan jäävän ammattiin</p>
<p>Salminen L, Heinonen J, Lindberg E, Leino-Kilpi H.2012.Suomi. Terveysalan opettajien tiedot yrittäjyydestä ja asenteet yrittäjyyttä kohtaan. Väitöskirja.</p>	<p>Tarkoituksena on kuvata terveysalan opettajien asenteita terveysalan yrittäjyyttä kohtaan ja opettajien tietoja yrittäjyydestä heidän itsensä arvioimana</p>	<p>Tilastotieteen kuvaileva menetelmä. Kysely sähköpostilla.</p>	<p>Suurin osa terveysalan opettajista piti yhteiskunnallisesti tarpeellisena sosiaali- ja terveysalan yrittäjyyden opettamista. Neljännes opettajista oli halukas itse opettamaan yrittäjyyttä.</p>

OPINNÄYTETYÖN TUTKIMUSTIEDOTE

Arvoisa vastaanottaja,

Haluatko kertoa oma yrittäjätarinan, miten sinusta tuli yrittäjä? Mitkä tekijät ovat vaikuttaneet päätökseesi aloittaa sairaanhoitajayrittäjyys? Kokemuksesi ovat tutkimuksen kannalta erittäin oleellisia ja auttavat kehittämään yritysneuvontaa.

Opinnäytetyön aiheen valintaan on vaikuttanut oma kiinnostukseni yksityistä hoitoalan yrittäjyyttä kohtaan sekä kiinnostus olla kehittämässä paikallisten sairaanhoitajayrittäjien verkostoitumista laadun ja kannattavuuden näkökulmasta. Opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata niitä tekijöitä, jotka ovat vaikuttaneet sairaanhoitajayrittäjyyden aloittamiseen.

Toimeksiantaja opinnäytetyölle on Lipertek Oy, yritysneuvonta.

Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Tutkimuksen aineisto kerätään sähköisellä kyselyllä. Siihen vastataan anonyyminä. Tutkimusaineisto käsitellään ja säilytetään tutkimuksen teon ajan hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen. Tutkimuksen tulokset raportoidaan ja esitetään siten, että tutkimuksen osallistuvaa yrittäjää ei voi tunnistaa. Aineisto hävitetään opinnäytetyön valmistuttua viimeistään 30.5.2024. Valmis opinnäytetyö esitetään Lipertek Oy, yritysneuvonnan järjestämässä yrittäjätapaamisessa ja julkaistaan Theseus-tietokannassa.

Vastausaikaa on 10.5.2023 asti. Vastaamiseen kuluu aikaa noin 20–30 minuuttia. Vastaamalla kyselyyn annat suostumuksen vastausten käyttämiseen tutkimuksessa. Osallistumalla tutkimukseen olet mukana tuottamassa tärkeää tietoa sairaanhoitajayrittäjyyden aloittamiseen vaikuttavista tekijöistä. Saadun tutkimustiedon avulla pyritään vahvistamaan terveydenhuollon ammattilaisten ryhtymistä yrittäjäksi.

Jos sinulla on kysyttävää tutkimukseen liittyen voit olla yhteydessä minuun.

Ystävällisin terveisin

Miia Hämäläinen

Mielenterveyshoitotyö Yamk-opiskelija

Kaakkois-Suomen Amk

Puh. 040 668 71 44

emiha025@25edu.xamk.fi

Kyselylomake

Haluatteko vastata kyselyyn

- Kyllä
 Ei

<p>Minkäikäinen olette</p>	<p><input type="text" value="20 -29 vuotta"/> <input type="text" value="40-50 vuotta"/></p> <p><input type="text" value="30-29 vuotta"/> <input type="text" value="yli 50- vuotta"/></p>
<p>Suorittamanne tutkinto tai tutkinnot</p>	<p><input type="text" value="Terveystieteiden opistoasteentutkinto"/></p> <p><input type="text" value="Terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinto"/></p> <p><input type="text" value="Terveystieteiden ylempi ammattikorkeakoulututkinto"/></p> <p><input type="text" value="Muu mikä"/></p>
<p>Työkokemuksenne terveydenhuoltoalalla ennen yrittäjäksi ryhtymistä</p>	<p><input type="text" value="Alle 5- vuotta"/></p> <p><input type="text" value="5-10 vuotta"/></p> <p><input type="text" value="11-20 vuotta"/></p> <p><input type="text" value="Yli 20- vuotta"/></p>
<p>Työkokemuksenne yrittäjänä</p>	<p><input type="text" value="Alle 5- vuotta"/></p> <p><input type="text" value="5-10 vuotta"/></p> <p><input type="text" value="11-20 vuotta"/></p> <p><input type="text" value="Yli 20- vuotta"/></p>

Mitkä tekijät vaikuttivat yrittäjyyden aloittamiseen	
Miten päätös alkaa yrittäjäksi kehittyi	
Miten työnne muuttui yrittäjänä	
Mistä saitte tietoa yrityksen perustamiseen	
Mitä tietoa olisitte tarvinnut yrityksen perustamisessa	
Oletteko yrittäjänä toimiessa hankkinut lisäkoulutusta. Millaista lisäkoulutusta?	
Millaisia unelmia teillä on yrittäjyyteen liittyen	
Miten kuvailisitte yrittäjyyttä, sitä harkitsevalle terveydenhuoltoalan ammattilaiselle	
Avoimet kommentit	

*Flitex
vastaamisesta*